

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO

z dnia ..... 2006 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006

Na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006 (Dz. U. Nr 166 poz. 1743) w załączniku „Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004–2006” wprowadza się następujące zmiany:

1) w części „Spis treści” w Rozdziale V. „Wdrażanie SPO RZL” skreśla się pozycję 5.3.2. „Jednostka Monitorująco-Kontrolna EFS”;

2) w Rozdziale I. „Wprowadzenie”:

a) w pkt 1.1. „Wstęp”:

– tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„- Departamentu Programów Przedakcesyjnych i Strukturalnych byłego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zwanego dalej „MPiPS”, Departamentu Zarządzania EFS, odpowiedzialnego za programowanie Europejskiego Funduszu Społecznego i koordynującego prace Grupy,”

– tiret szóste otrzymuje brzmienie:

„-Departamentu Strategii Edukacyjnej i Funduszy Strukturalnych Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu,”

b) w pkt 1.3. „Uwarunkowania realizacji działań określonych w SPO RZL” akapit ósmy w brzmieniu:

„Zaplecze instytucjonalne działań na rzecz kobiet na rynku pracy wymaga wzmocnienia. Od dnia 1 lipca 2002 r. funkcjonuje Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn (Dz. U. Nr 96, poz. 849). Urząd mający za zadanie podejmowanie działań przeciw dyskryminacji być może rozpocznie swoje działania w roku 2004, jeśli proces legislacyjny ustawy równościowej będzie przebiegał bez zakłóceń. Struktura instytucjonalna musi zostać rozwinięta szczególnie na poziomie regionalnym i lokalnym.”

otrzymuje brzmienie:

„Zaplecze instytucjonalne działań na rzecz kobiet na rynku pracy wymaga wzmocnienia. Od dnia 1 lipca 2002 r. funkcjonował Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn (Dz. U. Nr 96, poz. 849). Zadania te od listopada 2005 roku realizuje Departament ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w MPiPS.”;

3) w Rozdziale II. „Sektor zasobów ludzkich – analiza”:

a) w pkt 2.4.9.3. „Kształcenie osób dorosłych”:

– tabela 14 „Szkolenia pracowników” otrzymuje brzmienie:

„Tabela 14. Szkolenia pracowników

„Kształcenie ustawiczne oferowane pracownikom przez przedsiębiorstwa	Polska (1999)	Kandydaci do UE (1999)	Kraje UE (1993)
Procent firm współfinansujących szkolenia personelu	39%	11% – 69%	18% – 96%
Procent pracowników, którym oferowane jest szkolenia kursowe	33%	20% – 53%	32% – 63%
Przeciętny czas szkolenia przypadający na 1 uczestnika (w h)	28	24 – 42	26 – 42
Procentowy udział kosztów szkoleń w kosztach pracy	0,8%	0,5% – 1,9%	0,9% – 3,6%

Źródło: K.Nestler, E. Kaillis, First survey of continuing training in enterprises in candidate countries (CVTS2). Statistic in Focus, Eurostat, European Communities 2002; Continuing Training in Enterprises Fadsend Figures, A report of the results of the CVTS, European Commission, 1994

b) w pkt 2.6.3. „Programy aktywizacji zawodowej kobiet” akapit trzeci w brzmieniu:

„Działania związane z zapewnieniem równego statusu kobiet i mężczyzn zostały skoncentrowane poprzez powołanie w strukturach rządowych pełnomocnika ds. kobiet. Od dnia 1 lipca 2001 r. funkcję taką pełni Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn w strukturze Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, którego zadaniem jest podejmowanie działań przeciw dyskryminacji. Koncentrują się one przede wszystkim w obszarze promocyjno-edukacyjnym i polegać będą przede wszystkim na inspirowaniu działań na rzecz kobiet w różnych środowiskach, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska wiejskiego, gdzie sytuacja kobiet może uchodzić za najtrudniejszą ze względu na tradycyjny i stereotypowy podział ról społecznych, strukturalne bezrobocie (rejestrowane i ukryte), braki w infrastrukturze i trudności w dotarciu do źródeł informacji. Istotnym wsparciem dla sytuacji kobiet na rynku pracy było wprowadzenie przepisów antydyskryminacyjnych do Kodeksu pracy. Rozdział II zawierający zapisy na temat równego traktowania kobiet i mężczyzn wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2002 r. i nie ma jeszcze danych o jego wpływie na sytuację kobiet na rynku pracy. Ponadto nie oceniono jeszcze wpływu na sytuację pracujących i poszukujących pracy kobiet możliwości dzielenia z ojcem dziecka urlopu wychowawczego oraz uprawnień do zasiłków opiekuńczych.”

otrzymuje brzmienie:

„Działania związane z zapewnieniem równego statusu kobiet i mężczyzn zostały skoncentrowane poprzez powołanie w strukturach rządowych pełnomocnika ds. kobiet. Od dnia 1 lipca 2001 roku funkcję taką pełnił Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn w strukturze Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jego zadania przejął Departament ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w MPiPS. Koncentrują się one przede wszystkim w obszarze promocyjno-edukacyjnym i polegać będą głównie na inspirowaniu działań na rzecz kobiet w różnych środowiskach, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska wiejskiego, gdzie sytuacja kobiet może uchodzić za najtrudniejszą ze względu na tradycyjny i stereotypowy podział ról społecznych, strukturalne bezrobocie (rejestrowane i ukryte), braki w infrastrukturze i trudności w dotarciu do źródeł informacji. Istotnym wsparciem dla sytuacji kobiet na rynku pracy było wprowadzenie przepisów antydyskryminacyjnych do Kodeksu Pracy. Rozdział II zawierający przepisy na temat równego traktowania kobiet i mężczyzn wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2002 r. i nie ma jeszcze danych o jego wpływie na sytuację kobiet na rynku pracy. Ponadto nie oceniono jeszcze wpływu na sytuację pracujących i poszukujących pracy kobiet możliwości dzielenia z ojcem dziecka urlopu wychowawczego oraz uprawnień do zasiłków opiekuńczych.”

c) w pkt 2.10. „Dotychczasowa pomoc zagraniczna w zakresie rozwoju zasobów ludzkich”:

– część „Projekty Phare Spójność Społeczno-Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich” otrzymuje brzmienie:

„Projekt Phare Spójność Społeczno-Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich

W ramach pomocy przedakcesyjnej w Nowej Orientacji Phare MRR uczestniczy we wdrażaniu programów Phare *Spójność Społeczno-Gospodarcza Rozwój Zasobów Ludzkich* (zwane dalej „Phare SSG RZL”). W ramach kolejnych edycji programu Phare 2000-2003 obejmujących lata 2000-2006 podejmowane są działania mające na celu podniesienie zarówno jakości zasobów ludzkich jak i struktur krajowych i regionalnych odpowiedzialnych za zatrudnienie.

Ogółem w ramach Phare SSG RZL planowana jest pomoc rządu 160.900.000 euro, z czego 125.000.000 euro (ok. 75%) stanowią środki Phare.

W ramach Phare SSG RZL realizowane są zarówno projekty zarówno o charakterze sektorowym jak i regionalnym. Ilość województw objętych programem zależy od edycji programu (5 województw w Phare 2000, później odpowiednio – 16 w roku 2001, 13 w 2002 oraz 16 w roku 2003).

Strategiczne cele programu wyznaczone zostały przez *Narodową Strategię Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich* i obejmują:

- poprawę zatrudnialności,
- rozwój przedsiębiorczości,
- poprawę zdolności adaptacji przedsiębiorstw i ich pracowników do warunków zamieniającego się rynku,
- wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy.

Projekty realizowane w ramach programów Phare SSG RZL obejmują głównie działalność szkoleniową skierowaną do osób bezrobotnych i mających trudności na rynku pracy oraz do pracowników i pracodawców małych i średnich przedsiębiorstw.

Ogólnie cele programów realizowane są poprzez następujące priorytety:

- poprawa zatrudnialności – aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- rozwój kształcenia ustawicznego,
- doskonalenie kadr gospodarki i promocja przedsiębiorczości,
- równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Głównymi beneficjentami projektów krajowych Phare SSG RZL są młodzież, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, kobiety. W ramach projektów o znaczeniu krajowym świadczone są również usługi na rzecz poprawy standardów jakości usług rynku pracy. Głównymi beneficjentami projektów regionalnych Phare SSG RZL są osoby bezrobotne i zagrożone bezrobociem, mieszkańcy obszarów wiejskich, samorządy oraz partnerzy społeczni, kadra małych i średnich przedsiębiorstw, osoby rozpoczynające działalność gospodarczą. Ze względu na opóźnienia powstałe w trakcie programowania wdrożenia programów Phare pierwsze kontrakty na realizację projektów w ramach edycji Phare 2000 SSG RZL zostały podpisane w listopadzie 2002 roku. Na tym etapie za wcześnie jest na właściwą ocenę programu. Jeśli chodzi o wymierne rezultaty pomocy w 5 objętych działaniach województwach, 10.000 bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem osób skorzystało z proponowanej pomocy, ponad 4.000 pracowników MSP podniosło swoje kwalifikacje, powstało 20 lokalnych porozumień na rzecz zatrudnienia i 3.000 uczniom wprowadzono nowy przedmiot – przedsiębiorczość.”,

- część „Projekt Phare Rozwój kompetencji w zakresie programowania i zarządzania EFS” otrzymuje brzmienie:

„Projekt Phare Rozwój kompetencji w zakresie programowania i zarządzania EFS

MRR realizuje ponadto projekty wsparcia instytucjonalnego w kontekście rozwoju zasobów ludzkich. Pierwszy z nich - Phare 2001 *Rozwój kompetencji w zakresie programowania i zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym* – realizowany jest w latach 2002 – 2004 w ramach współpracy bliźniaczej z fińskim i brytyjskim Ministerstwem Pracy.

Celem projektu jest przygotowanie polskiej administracji szczebla centralnego i regionalnego do obsługi środków strukturalnych płynących z EFS, zarówno pod kątem struktur administracyjnych (działań systemowych), jak i pod względem przeszkolenia kadry zajmującej się w przyszłości tematyką związaną z obsługą środków EFS.

Projekt składa się z dwóch komponentów. Pierwszy z nich, realizowany w ścisłej współpracy z ww. krajami członkowskimi ma na celu przygotowanie administracji centralnej do pełnienia funkcji związanych z programowaniem i zarządzaniem EFS. Drugi komponent ma na celu wzmocnienie administracji szczebla regionalnego i lokalnego odnośnie przygotowywania i późniejszego wdrażania projektów finansowanych z EFS. W tym celu w PARP powołany został w lipcu 2002 roku Krajowy Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego (zwany dalej „KOSzEFS”). Większość planowanych szkoleń przewiduje się do realizacji w roku 2003. Uczestnikami będą Wojewódzkie Urzędy Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy, Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) oraz przyszli beneficjenci. Ośrodek w pierwszej kolejności przeprowadzi szkolenia przyszłych trenerów z zakresu przygotowywania projektów. Szkolenia będą skupiać się na praktycznych aspektach obsługi środków EFS tj.: prawidłowym wypełnianiu wniosków aplikacyjnych, zarządzaniu finansowym, gromadzeniu danych oraz raportowaniu o realizowanych projektach, osobach korzystających ze wsparcia. Na realizację projektu przewidziane jest 2.580.000 euro, z czego 2.000.000 to środki Phare.

Kontynuacją tych działań będzie projekt Phare 2002 „Dalszy rozwój kompetencji w zakresie programowania i zarządzania EFS”. Składa się z trzech komponentów: umowy bliźniaczej, pomocy technicznej i inwestycji. W ramach umowy bliźniaczej podpisanej pomiędzy stroną polską a Wielką Brytanią i Finlandią realizowane będą działania dotyczące poprawy i udoskonalenia dokumentów programowych dot. EFS po zaleceniach i rekomendacjach uzyskanych podczas negocjacji z KE, przygotowania Departamentu Programów Przedakcesyjnych i Strukturalnych do pełnienia funkcji Instytucji Zarządzającej i funkcji związanych z Instytucją Płatniczą, przygotowania Instytucji Pośredniczących do pełnienia funkcji związanych z zarządzaniem. Ponadto przewidziane jest wsparcie do przygotowania właściwej jednostki w ramach MRR do pełnienia funkcji związanych z Inicjatywą Wspólnotową EQUAL, a także przeszkolenie Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) w celu pełnienia funkcji związanych z monitoringiem i kontrolą przy realizacji działań EFS. W ramach pomocy technicznej przewiduje się przeszkolenie potencjalnych beneficjentów w zakresie wymagań związanych z wdrażaniem EFS. W ramach komponentu inwestycyjnego planuje się poszerzenie systemu informatycznego o nowozidentyfikowanych Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające) i przygotowanie go do obsługi przez użytkowników. Na realizację projektu przeznaczona zostanie kwota 3.750.000 euro, z czego 3.000.000 stanowią środki Phare. Realizacja projektu rozpocznie się w lipcu 2003 roku.”;

4) w Rozdziale IV. „Priorytety i obszary wsparcia”:

a) w pkt 4.2.4. „Działania realizowane w ramach Priorytetu”:

- w Działaniu 1.1. „Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy” części: „Grupy docelowe” i „Potencjalni beneficjenci” otrzymują brzmienie:

„Grupy docelowe:

- instytucje rynku pracy (włącznie z organizacjami pozarządowym),
- pracownicy publicznych służb zatrudnienia,
- administracja samorządowa wszystkich szczebli,
- MPiPS,
- partnerzy społeczni,
- stowarzyszenia zawodowe, izby gospodarcze.

Potencjalni beneficjenci:

- MPiPS,

- instytucje rynku pracy,
  - instytucje szkoleniowe,
  - instytucje eksperckie działające w obszarze rynku pracy,
  - partnerzy społeczni,
  - stowarzyszenia zawodowe,
  - organizacje pozarządowe.”,
- w Działaniu 1.3. „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” części: „Opis” i „Grupy docelowe” otrzymują brzmienie:

„Opis:

Działanie zakłada zmniejszenie liczby osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres do 24 miesięcy, przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia, zapobieganie i ograniczanie następstw tego zjawiska oraz doskonalenie kwalifikacji zawodowych osób długotrwale bezrobotnych. Osoby bezrobotne będą również uprawnione przez okres do 6 miesięcy do korzystania z usług opiekuńczych podczas podejmowania zatrudnienia, co zwiększy ich szanse powrotu na rynek pracy. Wszystkim osobom bezrobotnym powyżej 25 roku życia (z wyjątkiem absolwentów) zostanie zaoferowany nowy start przed upływem 12 miesięcy bezrobocia w formie aktywnych instrumentów rynku pracy, które powinny być realizowane w powiązaniu z pośrednictwem pracy. Pomoc bezrobotnym będzie się koncentrować na:

- wdrażaniu indywidualnych programów szkoleń oraz programów specjalnych,
- organizowaniu działań doradczych, szkoleń oraz promowaniu postaw przedsiębiorczych,
- wspieranie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy bezrobotnych poprzez poradnictwo i szkolenia, prowadzące do zdobycia zatrudnienia,
- wspieranie innych działań na rzecz zwiększenia zdolności do zatrudnienia.

Grupy docelowe:

- dorośli powyżej 25 roku życia pozostający bez pracy przez okres do 12 miesięcy (z wyjątkiem absolwentów),
  - osoby bezrobotne pozostające bez pracy do 24 miesięcy (z wyjątkiem absolwentów).”,
- w Działaniu 1.6. „Integracja i reintegracja zawodowa kobiet” część „Potencjalni beneficjenci” otrzymuje brzmienie:

„Potencjalni beneficjenci:

- MPiPS,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje rynku pracy,
- publiczne i niepubliczne instytucje eksperckie rynku pracy, prywatne i publiczne instytucje badawcze,
- partnerzy społeczni,
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- instytucje szkoleniowe,
- jednostki samorządu terytorialnego.”,

b) pkt 4.2.5. „Indykatywny plan finansowy Priorytetu 1” otrzymuje brzmienie:

„4.2.5. Indykatywny plan finansowy Priorytetu 1

Łączny plan finansowy na działania przewidziane w ramach Priorytetu 1 wynosi 927 991 965 euro, z czego wsparcie ze środków EFS wyniesie 695 969 850 euro, a dofinansowanie ze środków krajowych 232 022 115 euro. Indykatywny podział procentowy łącznej alokacji dla Priorytetu 1 kształtuje się następująco: Działanie 1.1 – 11%, Działanie 1.2 – 30%, Działanie 1.3 – 28%, Działanie 1.4 – 11%, Działanie 1.5 – 11%, Działanie 1.6 – 9%.”,

c) w pkt 4.3.4. „Działania realizowane w ramach Priorytetu”:

- w Działaniu 2.1. „Zwiększenie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie” część „Potencjalni beneficjenci” otrzymuje brzmienie:

„Potencjalni beneficjenci:

- organizacje pozarządowe,
- Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej,
- MEN,
- MNiSzW (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego),
- szkoły wyższe,
- jednostki naukowe,
- inne osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej prowadzące kształcenie i doskonalenie.”,

- w „Działaniu 2.2. „Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy” część „Potencjalni beneficjenci” otrzymuje brzmienie:

„Potencjalni beneficjenci:

- MEN i MNiSzW (właściwe merytorycznie departamenty),
- Centralna i Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- jednostki naukowe,
- szkoły wyższe,
- inne osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej.”,

- w Działaniu 2.4. „Wzmocnienie zdolności administracyjnych” część „Potencjalni beneficjenci” otrzymuje brzmienie:

„Potencjalni beneficjenci:

- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.”,

d) w pkt 4.4.1. „Cele i uzasadnienie Priorytetu” akapit czwarty w brzmieniu:

„Efektem podjętych działań jest przygotowanie grupy urzędników zatrudnionych na szczeblu centralnym i regionalnym do prac związanych z EFS. We wrześniu 2003 r. grupa ta liczyła 204 osoby, przy czym 32,8% z nich pracowało w urzędach na poziomie centralnym. Osoby te pracują w instytucjach odpowiedzialnych za wdrażanie programu: m.in. w Ministerstwie Gospodarki i Pracy (Departament Zarządzania EFS oraz Departament Wdrażania EFS), MENiS, Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Sekretariacie Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, PARP oraz PFRON. Pozostałe 67,2% kadr odpowiedzialnych za wdrażanie EFS było zatrudnione na poziomie regionalnym w Wojewódzkich Urzędach Pracy”

otrzymuje brzmienie:

„Efektem podjętych działań było przygotowanie grupy urzędników zatrudnionych na szczeblu centralnym i regionalnym do prac związanych z EFS. We wrześniu 2003 r. grupa ta liczyła 204 osoby, przy czym 32,8% z nich pracowało w urzędach na poziomie centralnym. Osoby te pracowały w instytucjach odpowiedzialnych za wdrażanie programu: m.in. w Ministerstwie Gospodarki i Pracy (Departament Zarządzania EFS oraz Departament Wdrażania EFS), MENiS, Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Sekretariacie Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, PARP oraz PFRON. Pozostałe 67,2% kadr odpowiedzialnych za wdrażanie EFS było zatrudnione na poziomie regionalnym w Wojewódzkich Urzędach Pracy.”,

e) w pkt 4.4.2. „Działania realizowane w ramach Priorytetu”:

- w Działaniu 3.1. „Wsparcie zarządzania SPO RZL” części: „Opis” i „Grupy docelowe” otrzymują brzmienie:

„Opis:

W ramach tego działania wspierane będą następujące rodzaje projektów:

- projekty związane z zarządzaniem SPO:
  - wsparcie doradcze Instytucji Zarządzającej SPO RZL, a także Komitetów Sterujących wyborem projektów w zakresie metod wyboru i weryfikacji projektów;
  - doradztwo w zakresie usprawnienia systemu zarządzania SPO RZL i systemu kontroli finansowej;
  - szkolenia dla kadr Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących oraz Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) SPO RZL, związane z procesem zarządzania programem;
  - zatrudnienie personelu w Instytucji Zarządzającej, Instytucjach Pośredniczących oraz u Beneficjentów Końcowych (w instytucjach wdrażających) odpowiedzialnych za zarządzanie SPO RZL.
- projekty związane z monitorowaniem:
  - obsługa działalności Komitetu Monitorującego SPO RZL i Komitetów Sterujących (w tym koszty administracyjne, organizacja spotkań i inne koszty związane z pracą Komitetów);
  - pomoc dla Instytucji Zarządzającej SPO RZL w przekazaniu do Komisji Europejskiej, po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący SPO RZL, rocznych raportów z wdrażania SPO RZL;
  - wsparcie w zakresie zapewnienia prawidłowego monitorowania działań określonych w SPO RZL, włącznie z uaktualnianiem rozwiązań systemu informatycznego;
  - zatrudnienie kadry w Instytucji Zarządzającej, Instytucjach Pośredniczących oraz u Beneficjentów Końcowych (w instytucjach wdrażających) odpowiedzialnych za zarządzanie SPO RZL.
- projekty związane z kontrolą finansową:
  - wsparcie doradcze i szkoleniowe dla komórek audytu wewnętrznego w zakresie prawidłowego stosowania zasad i procedur kontrolnych;
  - wsparcie w przygotowaniu przeprowadzenia audytu zewnętrznego SPO RZL przez niezależną firmę;
  - zatrudnienie personelu w Instytucji Zarządzającej, Instytucjach Pośredniczących oraz u Beneficjentów Końcowych (w instytucjach wdrażających) odpowiedzialnych za kontrolę finansową SPO RZL.

Grupy docelowe

- Instytucja Zarządzająca SPO RZL,
  - Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) SPO RZL,
  - Instytucje Pośredniczące SPO RZL,
  - Komitet Monitorujący SPO RZL,
  - Komitety Sterujące,
  - komisje oceny projektów,
  - komórki audytu wewnętrznego.”,
- w Działaniu 3.2. „Informacja i promocja działań SPO RZL” część „Potencjalni beneficjenci” otrzymuje brzmienie:

„Potencjalni beneficjenci:

- Instytucje Pośredniczące SPO RZL,
- Krajowy Ośrodek Szkoleniowy EFS(KOSzEFS),
- Regionalne Ośrodki Szkoleniowe EFS (ROSzEFS).”,

f) pkt 4.4.3. „Indykacyjny plan finansowy dla Priorytetu 3” otrzymuje brzmienie:

„4.4.3. Indykatory plan finansowy dla Priorytetu 3

Wsparcie techniczne SPO RZL będzie współfinansowane ze środków EFS. Łączna wartość działań wyniesie 43 552 021 euro, z czego fundusze strukturalne pokryją 32 663 366 euro, zaś współfinansowanie krajowe wyniesie łącznie 10 888 655 euro. Indykatory podział procentowy łącznej alokacji Priorytetu 3 na poszczególne działania kształtuje się następująco: Działanie 3.1. – 54% (co najmniej 50% łącznej alokacji Działania 3.1 jest zarezerwowane na pokrycie kosztów zatrudnienia dodatkowego personelu), Działanie 3.2 – 45%, Działanie 3.3 – 1%.”,

g) w pkt 4.5. „Kwestie horyzontalne” w części „Równość szans kobiet i mężczyzn (gender mainstreaming)” akapit szósty w brzmieniu:

„Komitet Monitorujący będzie czuwać nad prawidłową realizacją projektów i będzie monitorować przestrzeganie zasady równości szans. Równa liczba kobiet i mężczyzn w jego składzie odzwierciedli priorytetowe znaczenie równości szans. Ponadto, udział przedstawiciela Pełnomocnika Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn w pracach Komitetu Monitorującego ma na celu zagwarantowanie zgodności projektów z polityką równości szans. Tym samym Sekretariat będzie w stanie pilnować przestrzegania zasady równości szans przy monitorowaniu, ocenie i w efektywnej realizacji SPO RZL. Oczekuje się, że w wyniku takiej polityki wzrosną szanse kobiet na rynku pracy, wzrosnie ich dostęp do szkoleń podnoszących kwalifikacje i ich przedsiębiorczość.”

otrzymuje brzmienie:

„Komitet Monitorujący będzie czuwać nad prawidłową realizacją projektów i będzie monitorować przestrzeganie zasady równości szans. Równa liczba kobiet i mężczyzn w jego składzie odzwierciedli priorytetowe znaczenie równości szans. Ponadto, udział w charakterze stałego obserwatora przedstawiciela Departamentu ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w pracach Komitetu Monitorującego ma na celu zagwarantowanie zgodności projektów z polityką równości szans. Tym samym Departament będzie w stanie pilnować przestrzegania zasady równości szans przy monitorowaniu, ocenie i w efektywnej realizacji SPO RZL. Oczekuje się, że w wyniku takiej polityki wzrosną szanse kobiet na rynku pracy, wzrosnie ich dostęp do szkoleń podnoszących kwalifikacje i ich przedsiębiorczość.”;

5) w Rozdziale V. „Wdrażanie SPO RZL”:

a) pkt 5.2.1. „Instytucja Zarządzająca SPO RZL” otrzymuje brzmienie:

„5.2.1. Instytucja Zarządzająca SPO RZL

Za zarządzanie i wdrażanie SPO RZL odpowiedzialna jest Instytucja Zarządzająca. Realizacja SPO RZL jest nadzorowana przez Komitet Monitorujący SPO RZL. Rolę Instytucji Zarządzającej SPO RZL sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

Instytucja Zarządzająca jest odpowiedzialna za efektywne i właściwe zarządzanie i wdrażanie programu, zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1260/1999. Do zadań Instytucji Zarządzającej należy w szczególności:

- zapewnienie ogólnej koordynacji i postępu we wdrażaniu SPO RZL;
- monitorowanie, we współpracy z Instytucją Płatniczą, przepływu środków niezbędnego dla efektywnej realizacji działań EFS od momentu uznania wydatków za kwalifikowalne do pomocy;
- przekazywanie do Komisji Europejskiej, we współpracy z Instytucją Płatniczą, danych na temat postępów wdrażania SPO RZL;
- przygotowanie rocznych raportów z wdrażania SPO RZL, przekazywanie ich do Komitetu Monitorującego SPO RZL, a następnie do Komisji Europejskiej;
- koordynacja opracowania Uzupełnienia Programu.

Poza wyżej wymienionymi zadaniami, Instytucja Zarządzająca SPO RZL jest w szczególności odpowiedzialna za:

- zapewnienie, by wszystkie instytucje zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie SPO RZL dysponowały, od momentu uznania wydatków za kwalifikowalne w ramach EFS, odpowiednim potencjałem technicznym i administracyjnym dla pełnej realizacji wyznaczonych zadań;
- przygotowywanie i wdrażanie Uzupełnienia Programu (poza ogólną kwotą wkładu EFS w realizację danego priorytetu lub jego poszczególnych zadań) w trakcie realizacji SPO RZL i przekazanie tych dokumentów – do akceptacji Komitetu Monitorującego, a następnie, w terminie jednego miesiąca po jego dostosowaniu – do Komisji Europejskiej (art. 34.3 rozporządzenia nr 1260/1999);
- opracowanie oceny *ex ante* SPO RZL i Uzupełnienia Programu (art. 41 rozporządzenia nr 1260/1999);
- monitorowanie i ocena SPO RZL;
- opracowanie, we współpracy z Komisją Europejską i Instytucją Zarządzającą Podstawami Wsparcia Wspólnoty, oceny *ex-post* nie później niż 3 lata po zakończeniu okresu programowania (art. 43 rozporządzenia nr 1260/1999);
- zapewnienie, by wydatki finansowane przez UE były odpowiednio rozliczane i zarządzane;
- stosowanie systemu gromadzenia wiarygodnych danych finansowych i monitorujących, danych dla potrzeb wskaźników monitorowania i oceny postępu w realizacji SPO RZL oraz przekazywania tych danych do Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty oraz Komisji Europejskiej (art. 34.1. a rozporządzenia nr 1260/1999);
- zagwarantowanie zgodności wdrażania SPO RZL z politykami wspólnotowymi, w szczególności w zakresie stosowania prawa w zakresie zamówień publicznych, informacji i promocji, środowiska i równości szans; (art. 34.1. g, h rozporządzenia nr 1260/1999);
- przygotowanie sprawozdań z realizacji programu na potrzeby Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty na podstawie informacji przekazanych przez Instytucje Pośredniczące, oraz przekazywanie ich Komitetowi Monitorującemu SPO RZL;
- przygotowywanie rocznych raportów z wdrażania SPO RZL i przekazywanie ich Komisji Europejskiej, po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący SPO RZL (art. 34.1 (c) rozporządzenia nr 1260/1999);
- po przekazaniu Komisji Europejskiej rocznego raportu z wdrażania SPO RZL przeprowadzenie wspólnie z Komisją Europejską i Instytucją Zarządzającą Podstawami Wsparcia Wspólnoty, rocznej oceny postępów we wdrażaniu SPO RZL oraz podejmowanie określonych działań w odpowiedzi na rekomendacje Komisji Europejskiej (art. 34.2 rozporządzenia nr 1260/1999);
- prowadzenie sekretariatu dla Komitetu Monitorującego SPO RZL, któremu przewodzi minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego lub jego przedstawiciel (art. 35.2. rozporządzenia nr 1260/1999);
- utworzenie niezbędnego pod-systemu elektronicznego gromadzenia, przetwarzania i przekazywania danych na poziomie uczestników projektów współfinansowanych z EFS przy współpracy z Ministerstwem Finansów, które ponosi główną odpowiedzialność za system SIMIK i nadzoruje prace w zakresie funkcjonowania baz danych monitorujących wykorzystanie Funduszy Strukturalnych oraz monitoruje właściwe funkcjonowanie transferu danych i dostępu do informacji dla działań wdrażanych w ramach SPO RZL;
- wdrożenie systemów zarządzania i kontroli opartych na procedurach przewidzianych w art. 4 rozporządzenia nr 438/2001/WE z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady nr 1260/1999/WE dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz. Urz. WE L 063, z 03.03.2001), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 438/2001”;
- Systemy te powinny zapewniać weryfikację wniosków o refundację, w tym wszelkich form współfinansowania, ich zatwierdzanie i przekazywanie do Instytucji Płatniczej wraz z odpowiednimi załącznikami dowodzącymi kwalifikowalności wydatków;
- przekazywanie wniosków o refundację wydatków ze środków EFS do Instytucji Płatniczej, zgodnie z wszelkimi instrukcjami tej instytucji;

- zapewnienie krajowego współfinansowania ze środków publicznych od momentu uznania wydatków poniesionych w ramach Funduszy Strukturalnych za kwalifikowane;
- przygotowywanie propozycji realokacji środków w ramach SPO RZL, przedkładanie ich do zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu SPO RZL, a następnie Komisji Europejskiej; realokacja funduszy między priorytety SPO RZL dokonywana jest wspólnie z Instytucją Zarządzającą Podstawami Wsparcia Wspólnoty i Komisją Europejską;
- przygotowanie i wdrożenie Planu Działań w zakresie informacji i promocji SPO RZL (art. 46 rozporządzenia nr 1260/1999);
- opracowywanie wniosków o finansowanie działań z pomocy technicznej i przekazywanie ich do Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna;
- prowadzenie kontroli zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 438/2001; zapewnienie dostępności wszelkiej dokumentacji związanej z projektami realizowanymi w ramach Programu Operacyjnego co najmniej przez 3 lata od daty ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską.

Działania współfinansowane z EFS, są narzędziami służącymi do realizacji celów i priorytetów SPO RZL. Ta zorientowana na wynik struktura programu ułatwi efektywną realizację programu.

System zarządzania będzie elastyczny i odpowiednio uproszczony, zgodnie z podstawami regulacyjnymi SPO RZL. Program powinien być zarządzany w sposób efektywny, rzetelny i uczciwy. Właściwa współpraca między zainteresowanymi instytucjami, władzami i partnerami społecznymi zapewni stosowanie przejrzystych procedur operacyjnych, zgodnie z podstawą regulacyjną SPO RZL.”

b) pkt 5.2.2. „Instytucje Pośredniczące SPO RZL” otrzymuje brzmienie:

„5.2.2. Instytucje Pośredniczące SPO RZL

Instytucja Zarządzająca SPO RZL deleguje pewne zadania w zakresie zarządzania pewnymi priorytetami lub działaniami Instytucjom Pośredniczącym. Jednakże, Instytucja Zarządzająca zachowuje ogólną odpowiedzialność i w pełni odpowiada za efektywność i dokładność zarządzania i realizacji programu.

Instytucjami Pośredniczącymi dla SPO RZL są następujące instytucje:

- minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego,
- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dla Działań 2.1 i 2.2 w ramach Priorytetu 2.”

c) pkt 5.2.3. „Instytucje Wdrażające SPO RZL” otrzymuje brzmienie:

„5.2.3. Beneficjenci Końcowi (Instytucje wdrażające) SPO RZL

Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) to instytucje odpowiedzialne za zlecenie zadań. W przypadku programów pomocy, zgodnie z art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002), zwanego dalej „Traktatem”, i w przypadku pomocy udzielanej przez instytucje powołane przez państwa członkowskie, Beneficjentami Końcowymi (instytucjami wdrażającymi) są instytucje, które przyznają pomoc (art. 9 (1) rozporządzenia nr 1260/1999). Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) są określani dla każdego działania w Uzupelnieniu Programu.

Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) uczestniczący w realizacji projektów współfinansowanych z EFS są m.in. odpowiedzialni za:

- otrzymywanie i kontrolę zgodności wniosków składanych przez potencjalnych odbiorców pomocy z przyjętymi procedurami, zapisami SPO RZL i Uzupelnienia Programu oraz zapisami umowy finansowej działania zawartej pomiędzy Beneficjentem Końcowym (instytucją wdrażającą) a Instytucją Zarządzającą SPO RZL;
- wybór projektów przeznaczonych do realizacji w ramach SPO RZL;
- podpisywanie umów z beneficjentami na podstawie decyzji Instytucji Zarządzającej SPO RZL lub upoważnienia wynikającego z umowy finansowej działania zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą SPO RZL a Beneficjentem Końcowym (instytucją wdrażającą).”

d) pkt 5.2.4. „Komitety Sterujące” otrzymuje brzmienie:

„5.2.4. Komitety sterujące

Komitety sterujące zostaną utworzone, zgodnie z zasadą partnerstwa, w ramach każdego z trzech priorytetów SPO RZL, w celu zagwarantowania wyżej wspomnianej spójności w realizacji SPO RZL. Komitety sterujące powoływane są przez Instytucję Zarządzającą. W ich skład wchodzi:

- przedstawiciele Instytucji Zarządzającej SPO RZL;
- przedstawiciele Instytucji Pośredniczących;
- przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych;
- przedstawiciele ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego;
- przedstawiciele ministrów właściwych ze względu na rodzaj działalności objętej programem.

Komitety sterujące pełnią funkcje doradcze w stosunku do Instytucji Zarządzającej SPO RZL. Instytucja Zarządzająca przewodniczy komitetom sterującym i określa tryb jego działania. Instytucja Zarządzająca może delegować Instytucji Pośredniczącej przewodniczenie komitetowi sterującemu. Określone procedury zapewniają, aby bezpośredni odbiorcy pomocy nie uczestniczyli w pracach komitetu sterującego, który będzie rozpatrywał ich indywidualne projekty. Zadaniem komitetów sterujących jest przedkładanie Instytucji Zarządzającej opinii i zaleceń w sprawie rocznego podziału środków na projekty przeznaczone do współfinansowania z EFS przedkładane przez Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające), opiniowanie i rekomendowanie Instytucji Zarządzającej Ramowych Planów Realizacji Działań przedstawianych przez Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające). Komitety sterujące będą w szczególności odpowiedzialne za opiniowanie i rekomendowanie Instytucji Zarządzającej projektów przedstawianych w ramach procedury pozakonkursowej.

W celu odpowiedniego uszeregowania wniosków komitety sterujące mogą powoływać grupy robocze, konsultować się z niezależnymi ekspertami lub korzystać z usług innych instytucji.”,

e) pkt 5.2.5. „Uzupełnienie Programu” otrzymuje brzmienie:

„5.2.5. Uzupełnienie Programu

Bardziej szczegółowy opis zarządzania i wdrażania programu będzie przedstawiony w Uzupełnieniu Programu i przedłożony Komisji Europejskiej.

Uzupełnienie Programu będzie zawierać elementy określone art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 66, poz 1206, z późn. zm⁵³).”,

f) uchyla się pkt 5.3.2. „Jednostka Monitorująco – Kontrolna EFS”,

g) pkt 5.3.4. „Rola Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących i Instytucji Wdrażających w zarządzaniu finansowym” otrzymuje brzmienie:

„ 5.3.4. Rola Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących i Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) w zarządzaniu finansowym

5.3.4.1 Instytucja Zarządzająca SPO RZL

Zgodnie z art. 34 rozporządzenia nr 1260/1999 oraz art. 4 rozporządzenia nr 438/2001, Instytucja Zarządzająca SPO RZL odpowiedzialna jest – w zakresie zarządzania finansowego – za:

- zagwarantowanie prawidłowości operacji finansowanych w ramach SPO RZL, w szczególności poprzez stosowanie kontroli wewnętrznej w zakresie zgodności z zasadami prawidłowego zarządzania finansowego i reagowanie na wszelkie uwagi lub wnioski o zastosowanie działań korygujących lub zalecenia w sprawie dostosowania w zakresie finansów według wytycznych Ministerstwa Finansów (art. 34.1 (f) rozporządzenia nr 1260/1999), (rozdział II rozporządzenia nr 438/2001);
- zapewnienie zgodności z politykami Wspólnoty zgodnie z art. 34.1(g) rozporządzenia nr 1260/1999;

---

⁵³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 90 poz 759, Nr 267, poz 2251, z 2006 r. Nr 149, poz 1074.

- weryfikacja potwierdzonych przez Instytucję Pośredniczącą wniosków o refundację Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) i ich zatwierdzenie;
- sporządzanie wniosków o refundację wydatków w ramach programu i przekazywanie ich do Instytucji Płatniczej;
- przygotowanie raportów w zakresie nieprawidłowości, które przekazywane są do odpowiednich instytucji zgodnie z systemem raportowania o nieprawidłowościach;
- opracowywanie wieloletnich i rocznych prognoz wydatków w ramach SPO RZL, w podziale na środki krajowe i środki z EFS, oraz przekazywanie ich Instytucji Płatniczej;
- przechowywanie wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją programu, co najmniej przez 3 lata od daty ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską w ramach SPO RZL;
- zapewnienie istnienia odpowiedniej ścieżki audytu dla wszystkich wydatków i współfinansowania we wszystkich odpowiednich instytucjach, zgodnie z art. 7 rozporządzenia nr 438/2001.

5.3.4.2. Instytucje Pośredniczące

Instytucje Pośredniczące, realizujące konkretne działania w ramach zarządzania finansowego SPO RZL są odpowiedzialne m. in. za:

- zapewnienie prawidłowości operacji finansowych w ramach SPO RZL poprzez wprowadzenie właściwego systemu zarządzania i kontroli (w kwestiach finansowych, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów i wnioskami Komitetu Monitorującego w sprawie środków zaradczych); system ten musi spełniać wymagania określone w rozdziale II rozporządzenia 438/2001;
- weryfikację i potwierdzenie wniosków o refundację (zestawień wydatków) przedstawionych przez Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające) i ich przekazywanie do zatwierdzenia Instytucji Zarządzającej;
- przygotowywanie sprawozdań z realizacji SPO RZL i przedkładanie ich Instytucji Zarządzającej SPO RZL;
- gromadzenie informacji o wykrytych nieprawidłowościach i zgłaszanie ich do Instytucji Zarządzającej SPO RZL, informowanie o procesie odzyskiwania od beneficjentów dokonanych przez Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające) płatności;
- dokonywanie płatności na rzecz Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) (refundacji poniesionych wydatków) w oparciu o przedstawione i zweryfikowane dokumenty (ten obowiązek odnosi się tylko do Instytucji Pośredniczącej - ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania);
- rozliczanie projektów własnych Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) (ten obowiązek odnosi się tylko do Instytucji Pośredniczącej - ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego)
- przechowywanie wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją projektów w ramach EFS co najmniej przez 3 lata od daty ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską w ramach SPO RZL.

5.3.4.3. Beneficjenci Końcowi (Instytucje wdrażające)

Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) realizujące działania w ramach zarządzania finansowego i kontroli kwalifikowalności wydatków współfinansowanych z EFS są odpowiedzialni m.in. za:

- przedkładanie wniosków o refundację (zestawień wydatków) do Instytucji Zarządzającej SPO RZL za pośrednictwem Instytucji Pośredniczących oraz potwierdzenie kwalifikowalności wydatków zgodnie z zapisami umowy finansowania;
- dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów;

- przygotowanie sprawozdań z realizacji wdrażanych Działań, zawierających m.in. ocenę oddziaływania projektów i przedkładanie ich Instytucjom Pośredniczącym;
- wykrywanie nieprawidłowości i zgłaszanie ich na bieżąco do **odpowiednich instytucji zgodnie z systemem raportowania o nieprawidłowościach** oraz odzyskiwanie dokonanych płatności od beneficjentów;
- kontrola wykorzystania środków oraz kontrole na miejscu;
- zapewnienie informowania społeczeństwa o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów w ramach powierzonych do realizacji działań (udostępnianie formularzy wniosków, znaków informacyjnych i tablic);
- przechowywanie wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją projektów w ramach EFS co najmniej przez 3 lata od daty ostatniej płatności przekazanej przez Komisję Europejską w ramach SPO RZL.”,

h) w pkt 5.3.5. „Audyt i kontrola finansowa”:

– pkt 5.3.5.2. „Kontrola pogłębiona” otrzymuje brzmienie:

„5.3.5.2. Kontrola pogłębiona

Zgodnie z art. 10 i 11 rozporządzenia nr 438/2001 kontrola pogłębiona jest prowadzona przez kontrolę skarbową. Kontrola pogłębiona obejmuje między innymi:

- sprawdzanie skuteczności zastosowanych systemów zarządzania i kontroli,
- kontrolę 5% kwalifikowanych wydatków na podstawie reprezentatywnej próby zatwierdzonych operacji.

Kontrolę pogłębioną wykonuje 16 Urzędów Kontroli Skarbowej, zwanych dalej „UKS”. Podlegają one Departamentowi Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE w Ministerstwie Finansów, który jest odpowiedzialny za koordynację kontroli, w tym wybór reprezentatywnej próby, jednolitą metodologię kontroli, systematyzowanie wyników i przekazywanie ich odpowiednim instytucjom krajowym oraz KE. Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE podlega Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej i będzie współpracować z OLAF i innymi Państwami Członkowskimi dla zabezpieczenia interesów UE .

Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE

Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE odpowiada za opracowanie ogólnego planu kontroli dla wszystkich UKS.

Ogólny plan kontroli zawiera podstawowy zakres sprawdzenia oraz wytyczne dla UKS w zakresie przeprowadzania kontroli 5% wszystkich kwalifikowanych wydatków. Kontrola odbywa się na podstawie badania reprezentatywnej próbki zatwierdzonych operacji. Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE nadzoruje kontrolę 5% oraz przeprowadzenie kontroli doraźnych i otrzymuje w tej sprawie informacje od UKS.

UKS są zobowiązane stosować wykładnię Departamentu Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE jeśli chodzi o kwalifikowalność wydatków. Informacje o kwalifikowalności są wysyłane do wszystkich UKS. Rozwiązanie to powinno zapewnić jednolitą wykładnię zasad kwalifikowania.

Departament Kontroli Skarbowej I przedstawia KE informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie zgodności z zasadami określonymi w ustawie o kontroli skarbowej. Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE jest odpowiedzialny za zgodność ze standardami kontroli prowadzonych przez UKS.

Urzędy Kontroli Skarbowej

Zadania kontroli pogłębionej w UKS pełnią utworzone w ramach urzędów jednostki ds. kontroli środków UE. Jednostki zaangażowane w przepływ i zarządzanie środkami z funduszy strukturalnych w regionach są kontrolowane przez UKS w danych województwach.

Koordinacją kontroli i nadzorem (w tym standaryzacją procedur) zajmuje się Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE.

UKS systematycznie badają przynajmniej 5% kwalifikowalnych wydatków w oparciu o reprezentatywną próbę zatwierdzonych operacji, przy uwzględnieniu przepisów art. 10 rozporządzenia nr 438/2001 i prowadzą bieżące kontrole.

Poszczególne UKS opracowują szczegółowy plan kontroli na poziomie regionalnym, który jest zgodny z ogólnym planem sporządzonym przez Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE. Szczegółowe plany kontroli, po opracowaniu, zostają przekazane do Departamentu Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE.

UKS wykonują ww. zadania zlecone przez Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez ten Departament. UKS opracowują szczegółowe plany konkretnych kontroli, z określeniem ich celu, zakresu i technik.

We wdrażaniu SPO RZL bezpośredniej kontroli UKS podlegają: Instytucja Płatnicza, Instytucja Zarządzająca SPO RZL, Instytucje Pośredniczące i Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające). Przy sprawdzaniu systemów UKS sprawdzają, czy wszystkie podmioty zaangażowane w realizację EFS prawidłowo stosują procedury zapewniające skuteczność systemów zarządzania i kontroli, oraz czy procedury te rzeczywiście zapewniają skuteczność i efektywność tych systemów.

Każdorazowo przy sprawdzeniu 5% wydatków UKS sprawdzają, czy zestawienia wydatków obejmują wyłącznie te wydatki które:

- rzeczywiście zostały poniesione w określonym w decyzji okresie wdrażania i które są kwalifikowalne oraz poparte zapłaconymi fakturami lub innymi dokumentami księgowymi o równoważnej ważności dowodowej,
  - zostały poniesione na realizację działań wybranych do finansowania w ramach określonego projektu zgodnie z kryteriami i procedurami ich wyboru.”,
- pkt 5.3.5.3. „Audyty wewnętrzne” otrzymuje brzmienie:

„5.3.5.3. Audyt wewnętrzny

Komórki audytu wewnętrznego powstały lub zostaną utworzone we wszystkich instytucjach biorących udział we wdrażaniu SPO RZL, włączając Instytucję Płatniczą (MF), Instytucję Zarządzającą PWW, Instytucję Zarządzającą SPO RZL, Instytucje Pośredniczące oraz Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające). Komórka audytu wewnętrznego nie jest zaangażowana w żadną działalność operacyjną jednostki sektora finansów publicznych. Pełni ona funkcję ciała doradczego dla kierownika instytucji, zapewniając go jednocześnie o prawidłowym funkcjonowaniu systemu zarządzania finansowego i kontroli.

Instytucja Zarządzająca SPO RZL (minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego) jest odpowiedzialna za określanie zasad w zakresie audytu wewnętrznego prowadzonego we wszystkich instytucjach zaangażowanych we wdrażanie SPO RZL. Wszystkie wymagania w tym zakresie zostaną określone w umowach finansowania działania pomiędzy Instytucją Zarządzającą i Beneficjentem Końcowym (instytucją wdrażającą). Umowy finansowe zobowiązują Beneficjentów Końcowych (instytucje wdrażające) do zapewnienia, aby system audytu wewnętrznego był zgodny ze „Standardami audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych” określonymi przez Ministra Finansów oraz z zasadami określonymi przez Instytucję Zarządzającą SPO RZL.

Ustanowienie audytu wewnętrznego związane było bezpośrednio z wdrażaniem ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych, ustawy o organizacji i trybie prac Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 102, poz. 1116). Generalny Inspektor Audytu Wewnętrznego (zwany dalej „GIAW”) będzie realizował zadania wynikające z ustawy o finansach publicznych w zakresie kontroli finansowej i audytu wewnętrznego. W szczególności GIAW jest

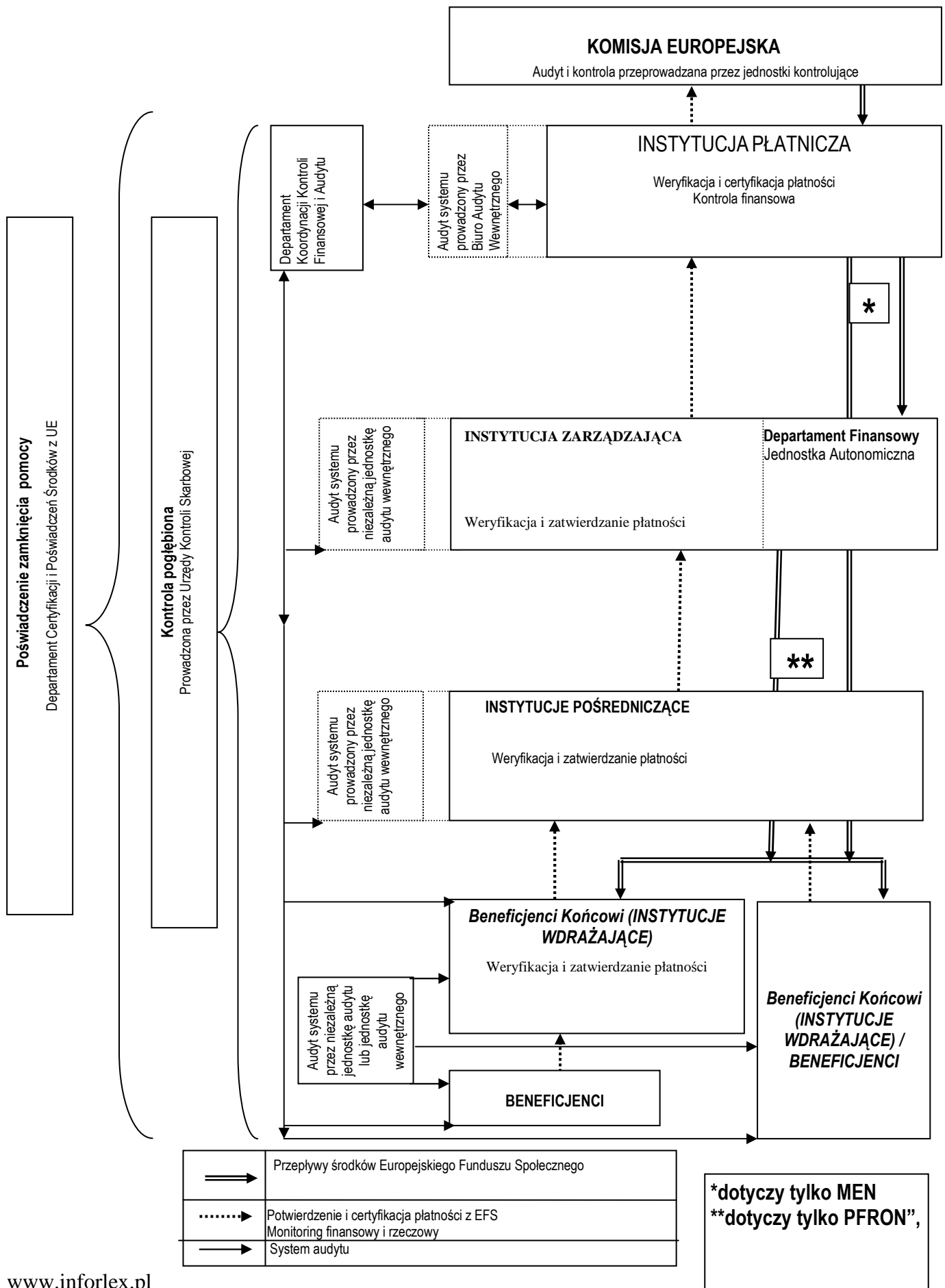
bezpośrednio odpowiedzialny przed Ministrem Finansów za koordynację ogółu działań w zakresie kontroli finansowej i audytu wewnętrznego.”,

- pkt 5.3.5.4. „Raporty w sprawie nieprawidłowości” otrzymuje brzmienie:

„5.3.5.4. Raporty w sprawie nieprawidłowości

Wszystkie odpowiednie instytucje są odpowiedzialne za wykrywanie nieprawidłowości i zgłaszanie ich do Instytucji Zarządzającej SPO RZL, która na ich podstawie sporządza raporty o nieprawidłowościach dla odpowiednich instytucji zgodnie z systemem raportowania o nieprawidłowościach. Instytucja Płatnicza sporządza raporty o nieprawidłowościach i ponosi ogólną odpowiedzialność za korekty finansowe i odzyskiwanie nieprawidłowo wypłaconych kwot. Instytucje te działają zgodnie z rozporządzeniem nr 1681/1994/WE z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłaconych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz. Urz. WE L 178 z 12.07.1994) i art. 8 rozporządzenia nr 438/2001.

Schemat: Zarządzanie finansowe i kontrola SPO RZL – uproszczony model

i) w pkt 5.3.6. „Przepływ środków z EFS”:

– pkt 5.3.6.1. „Fundusze strukturalne a polskie finanse publiczne” otrzymuje brzmienie:

„5.3.6.1. Fundusze strukturalne a polskie finanse publiczne

1. Status funduszy pomocowych został określony w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁵⁴)

- zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy, środki pochodzące z funduszy strukturalnych są środkami publicznymi;
- sposób rozliczenia jest analogiczny jak w przypadku dotacji z budżetu państwa;
- są one gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które na podstawie umowy będą otwierane w Narodowym Banku Polskim.

2. Zgodnie z art. 203 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, Minister Finansów sprawuje nadzór finansowy nad środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych.

3. Art. 99 ust. 2 pkt. 10 ustawy o finansach publicznych stanowi, że programy finansowane z funduszy strukturalnych są wykazywane w budżecie w formie załączników: budżet jest uzupełniony „zestawieniem programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 2 w podziale na poszczególne okresy realizacji i źródła pochodzenia środków na ich realizację; w odniesieniu do programów zestawienie sporządza się według kategorii interwencji funduszy strukturalnych”.

4. Główne zasady określające wydatki funduszy strukturalnych:

- wydatki mogą być dokonywane wyłącznie na wcześniej określone cele – art. 200 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych;
- wydatki mogą być dokonywane wyłącznie zgodnie z określonymi procedurami – art. 200 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych;
- zasady rozliczania - jak dla dotacji z budżetu państwa - art. 202 ustawy o finansach publicznych.

5. W przypadku naruszeń przewiduje się następujące sankcje:

- zwrot środków z odsetkami – art. 205 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- niemożność ubiegania się o pomoc publiczną przez kolejne trzy lata – art. 205 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
- zarzut naruszenia dyscypliny finansów publicznych art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a oraz art. 13 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14 poz. 114, z późn. zm.⁵⁵). Środki te będą objęte odrębnym systemem księgowości i sprawozdawczości.”

– pkt 5.3.6.2. „Procedura przepływów finansowych w ramach SPO RZL angażujących środki EFS” otrzymuje brzmienie:

„5.3.6.2. Procedura przepływów finansowych w ramach SPO RZL angażujących środki EFS

Podstawowe elementy systemu:

---

⁵⁴ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381.

⁵⁵ Zmiany wymienionej ustawy ogłoszone w Dz. U. z 2005 Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 79, poz. 551.

1. Komisja Europejska wydaje decyzję o zatwierdzeniu pomocy i przyznaniu środków z Funduszy Strukturalnych (art. 31.1. rozporządzenia nr 1260/1999).
2. Po przekazaniu decyzji, następuje wypłata zaliczki w wysokości 16% środków z Funduszy dla danej pomocy – na rzecz Instytucji Płatniczej. Zaliczka może zostać podzielona na zasadniczo nie więcej niż dwa lata budżetowe, w zależności od dostępności środków budżetowych (art. 32.2. rozporządzenia nr 1260/1999)

Zaliczka jest przekazywana na rachunek bankowy Ministerstwa Finansów (Instytucja Płatnicza), otwarty dla każdego z funduszy. Ministerstwo to dysponuje również drugą grupą rachunków, na których są gromadzone środki na realizację programów operacyjnych.

Po dokonaniu przez Ministerstwo Finansów podziału środków na poszczególne programy, środki z odpowiedniego rachunku „funduszowego” są przekazywane na odpowiedni rachunek „programowy”. Drugi poziom rachunków jest niezbędny ze względu na obowiązek przedstawiania przez Instytucję Płatniczą rozliczeń Komisji Europejskiej również w podziale na poszczególne programy operacyjne. Czas dokonywania operacji na tych rachunkach będzie ograniczony do niezbędnego minimum. Rachunki zostaną utworzone na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej pomiędzy Ministerstwem Finansów a Narodowym Bankiem Polskim, zgodnie z art. 201 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych..

3. Minister Finansów, na podstawie porozumienia zawartego z Instytucją Zarządzającą SPO RZL (minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego), przewidzianego w art. 203 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, przekazuje środki z rachunków „programowych” Ministerstwa Finansów odpowiednio na rachunek Instytucji Zarządzającej SPO RZL (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego). Rachunek ten zostanie utworzony na podstawie umowy rachunku bankowego zawartej pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a NBP. Rachunek ten będzie odrębny od rachunków służących obsłudze środków budżetu państwa. Podstawy prawne do posiadania odrębnych rachunków, na których gromadzone będą środki pochodzące z funduszy strukturalnych zawarte są w art. 201 ustawy o finansach publicznych..
4. Środki pochodzące z zaliczki, przekazane na rachunek Instytucji Zarządzającej SPO RZL mogą zostać wykorzystane w celu finansowania projektów lub do jak najszybszej refundacji wydatków poniesionych przez Beneficjenta Końcowego (instytucję wdrażającą) na rzecz Ostatecznych Odbiorców (beneficjentów).
5. Instytucja Zarządzająca SPO RZL będzie zawierać umowy finansowania działania z Beneficjentami Końcowymi (instytucjami wdrażającymi), w których wysokość wkładu EFS będzie określona w stosunku do całości środków publicznych. W umowie określona zostanie również wartość kontraktu w podziale na poszczególne okresy realizacji (przewidywany harmonogram realizacji), a także źródło współfinansowania krajowego.

Wypłaty na rzecz beneficjentów będą dokonywane na podstawie umowy finansowania projektu pomiędzy Beneficjentem Końcowym (instytucją wdrażającą) i beneficjentami z budżetu państwa, Funduszu Pracy, PFRON lub innych środków publicznych. W takich umowach wkład EFS zostanie obliczony w stosunku do całości środków publicznych lub odpowiednich kwalifikowanych wydatków (krajowych, regionalnych lub lokalnych, oraz unijnych) w ramach Programu Operacyjnego. Oznacza to, że wydatki beneficjentów będą pokrywane średnio w 75% z EFS a w 25% z publicznych funduszy krajowych na poziomie priorytetów. Wypłata refundacji jest dokonywana przez Instytucję Płatniczą na rachunek Instytucji Zarządzającej w NBP po zatwierdzeniu wniosku o refundację przez Instytucję Pośredniczącą, (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania) a następnie zatwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą SPO RZL (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego). Wypłata refundacji będzie dokonywana odpowiednio na rzecz budżetu państwa, budżetu jednostek samorządowych lub innych krajowych środków publicznych.

6. Procedury związane z dokonywaniem płatności pomiędzy Komisją Europejską a Instytucją Płatniczą reguluje art. 32 rozporządzenia nr 1260/1999, natomiast sposób poświadczania wydatków – art. 9 rozporządzenia nr 438/2001.

Rachunki prowadzone są w euro, co pozwala na ograniczenie wysokości ewentualnych strat wynikających z różnic kursowych, które powstawałyby przy przechodzeniu środków w złotych przez system rachunków. Rozliczenia z KE dokonywane będą w euro, zgodnie z wymaganiami art. 33 rozporządzenia nr 1260/1999.”,

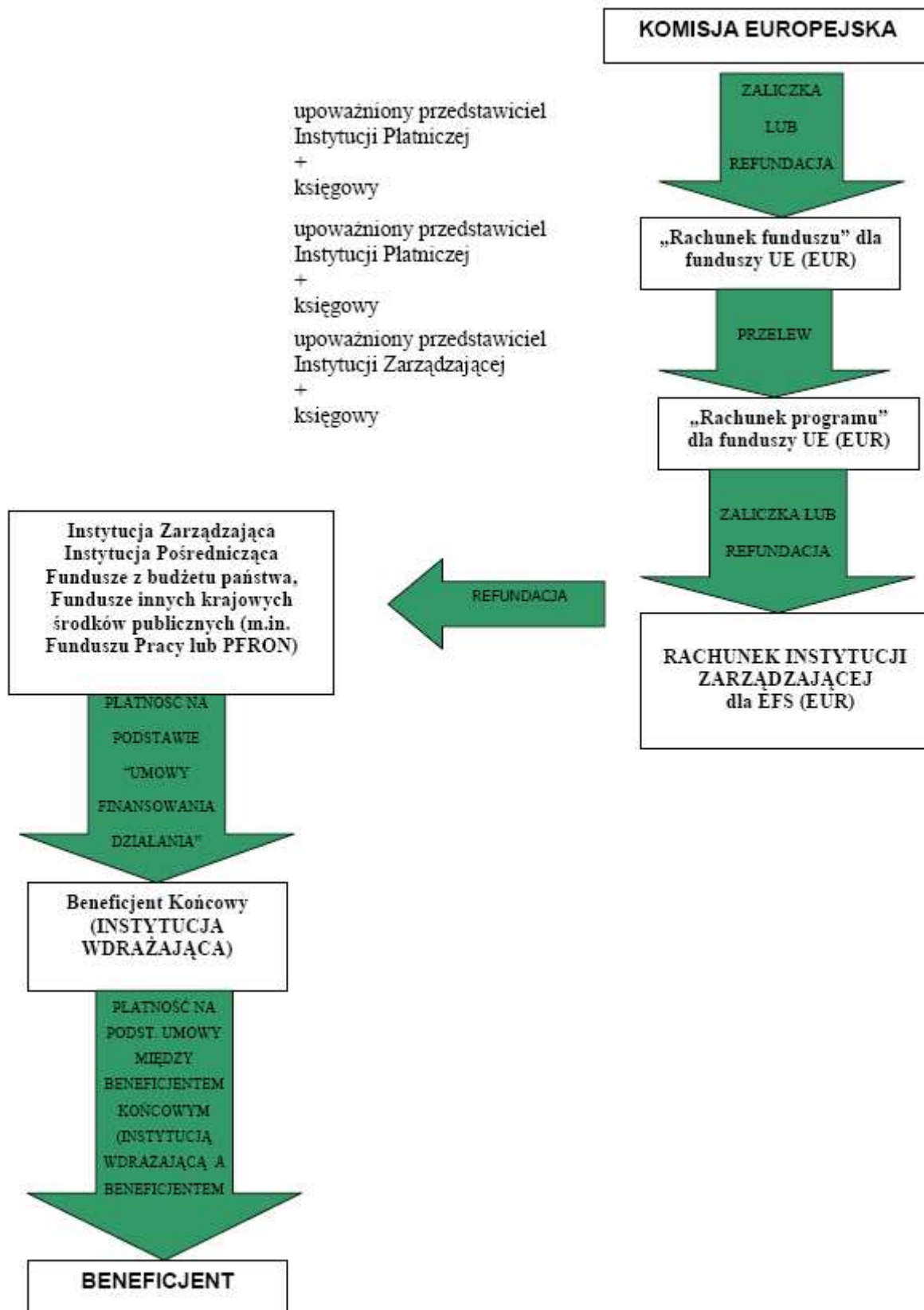
- pkt 5.3.6.3. „Planowanie finansowe realizacji SPO RZL, w tym współfinansowanie” otrzymuje brzmienie:

„5.3.6.3. Planowanie finansowe realizacji SPO RZL, w tym współfinansowanie

Środki z funduszy strukturalnych będą przekazywane na rzecz Instytucji Zarządzającej jako refundacja wydatków w ramach programu poniesionych zarówno ze środków funduszy strukturalnych jak i ze środków krajowych. Refundacja będzie dokonywana na poziomie określonego udziału współfinansowania z EFS w ogólnej kwocie współfinansowania projektu realizowanego w ramach SPO RZL ze środków publicznych. Beneficjent jest zobowiązany do przedłożenia dokumentacji finansowej Beneficjentowi Końcowemu (instytucji wdrażającej), który jest odpowiedzialny za przygotowanie wniosku o refundację z załączonym podziałem na udział funduszy strukturalnych i udział krajowy (proporcja). Aby móc realizować projekt, Beneficjent Końcowy (instytucja wdrażająca) będzie zobowiązana do przedstawienia rocznego planu wydatków, pozwalającego na zachowanie równowagi finansowej w całym okresie realizacji SPO RZL.

W przypadku SPO RZL Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające) są instytucjami finansowanymi z budżetu państwa i innych krajowych środków publicznych (m.in. Funduszu Pracy i PFRON) i dlatego odpowiednie środki zostaną zaplanowane w odpowiednich działach ustawy budżetowej lub jako rezerwa celowa. Procedury planowania, wzory formularzy zostały przedstawione w rozporządzeniu Ministra Finansów dotyczącego szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, zgodnie z art. 120 ustawy o finansach publicznych.

**PRZEPLYWY FINANSOWE W SPO RZL
(EFS I WSPÓLFINANSOWANIE KRAJOWE)**

”

j) w pkt 5.4. „Przekazywanie danych i monitorowanie” akapit dziewiąty w brzmieniu:

„Uzupełnieniem systemu SIMIK lub systemu o porównywalnej funkcjonalności będzie podsystem informatyczny dla EFS, za którego wdrożenie i sprawne funkcjonowanie odpowiedzialne jest Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Podsystem ten umożliwi gromadzenie i przetwarzanie danych rzeczowych na niższych poziomach wdrażania, a następnie ich agregowanie w odniesieniu do instytucji wdrażających i transmisję zagregowanych danych do głównego systemu informatycznego SIMIK. Za wprowadzanie danych do podsystemu odpowiedzialne będą instytucje wdrażające. Instytucje te będą głównymi użytkownikami podsystemu.”

otrzymuje brzmienie:

„Uzupełnieniem systemu SIMIK lub systemu o porównywalnej funkcjonalności będzie podsystem informatyczny dla EFS, za którego wdrożenie i sprawne funkcjonowanie odpowiedzialne jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Podsystem ten umożliwi gromadzenie i przetwarzanie danych rzeczowych na niższych poziomach wdrażania, a następnie ich agregowanie w odniesieniu do Beneficjentów Końcowych (instytucji wdrażających) i transmisję zagregowanych danych do głównego systemu informatycznego SIMIK. Za wprowadzanie danych do podsystemu odpowiedzialni będą Beneficjenci Końcowi (instytucje wdrażające). Instytucje te będą głównymi użytkownikami podsystemu.”

k) w pkt 5.5. „Monitoring”:

– pkt 5.5.2. „Komitet Monitorujący SPO RZL” otrzymuje brzmienie:

„5.5.2. Komitet Monitorujący SPO RZL

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia nr 1260/1999, Komitet Monitorujący nadzoruje wdrażanie SPO RZL oraz jego ewaluację.

Komitet Monitorujący SPO RZL powołany został we współpracy z Instytucją Zarządzającą SPO RZL z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych, jednakże jego oficjalne powołanie nastąpi nie później niż trzy miesiące po dacie decyzji KE o przyznaniu środków z funduszy strukturalnych (zgodny z art. 35.1 rozporządzenia nr 1260/1999). Komitet Monitorujący jest zobowiązany do opracowania swojego własnego regulaminu i uzgodnienie go z Instytucją Zarządzającą. Instytucja Zarządzająca SPO RZL będzie przewodniczyć pracom Komitetu Monitorującego. Funkcję sekretariatu tego Komitetu pełnić będzie Instytucja Pośrednicząca (minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego), która jednocześnie jest odpowiedzialna za organizowanie posiedzeń Komitetu, przygotowywanie materiałów na posiedzenia Komitetu oraz sporządzanie protokołów z tych posiedzeń.

Komitet Monitorujący działał będzie w oparciu o zasadę partnerstwa. W jego skład wchodzić będą przedstawiciele następujących instytucji:

- Instytucji Zarządzającej SPO RZL (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego),
- Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty,
- Instytucji Płatniczej (Ministerstwa Finansów),
- Instytucji Pośredniczących,
- ministrów właściwych ze względu na rodzaj działalności objętej Programem,
- partnerów społecznych i gospodarczych,
- ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku Komitetu Monitorującego SPO RZL około jedną trzecią członków stanowić będą partnerzy społeczni i organizacje pozarządowe. Ponadto, przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz w odpowiednich sytuacjach Europejskiego Banku Inwestycyjnego uczestniczą w pracach Komitetu jako doradcy. Komitet może wprowadzać dalsze zmiany w swoim składzie, zgodnie z ustawodawstwem krajowym, bez konieczności nowelizacji SPO RZL.

Skład Komitetu Monitorującego SPO RZL będzie zgodny z zasadą zachowania równowagi płci wśród swoich członków. Posiedzenia Komitetu monitorującego odbywać się będą przynajmniej cztery razy w roku.

Zgodnie z art. 35 rozporządzenia nr 1260/1999, Komitet Monitorujący upewni się o efektywności i jakości realizacji pomocy w ramach Funduszy Strukturalnych. Do zadań Komitetu w tym zakresie należeć będzie w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów finansowanych w ramach przyjętych w SPO RZL działań;
- dokonywanie okresowych przeglądów postępów w osiągnięciu poszczególnych celów pomocy EFS;
- badanie efektów wdrażania, w szczególności osiągnięcia celów w ramach poszczególnych działań oraz poprzez oceny dokonywane w okresie programowania;
- zatwierdzanie Uzupełnienia Programu (*Programme Complement*) i jego zmian z uwzględnieniem wskaźników rzeczowych i finansowych, które służą monitorowaniu pomocy;
- badanie i zatwierdzanie rocznych i końcowych raportów z realizacji SPO RZL, przed ich przedłożeniem do Komisji Europejskiej;
- rozpatrywanie i zatwierdzanie propozycji zmian treści decyzji Komisji Europejskiej, dotyczących udziału finansowego EFS;
- przedkładanie Instytucji Zarządzającej SPO RZL propozycji wszelkich dostosowań lub rewizji pomocy EFS, które umożliwią osiągnięcie celów poszczególnych działań lub poprawią zarządzanie pomocą, w tym zarządzanie finansowe;
- zatwierdzanie poprawek zaproponowanych Instytucji Zarządzającej SPO RZL z jej inicjatywy;
- zatwierdzanie i koordynowanie strategii promocji SPO RZL.

Komitet Monitorujący SPO RZL podejmuje decyzję w sprawie realokacji funduszy między działania SPO RZL. Gdy Komitet Monitorujący podejmie decyzję o przesunięciu środków EFS z jednego działania na drugie, w podobny sposób przeniesiony zostanie w zasadzie odpowiedni wkład krajowy: wysokość wkładu Wspólnoty może być zmieniona jedynie za zgodą Komisji. Decyzję w sprawie wszelkich zmian w udzielanej wysokości pomocy z EFS i w sprawie transferów między priorytetami lub pomiędzy programami operacyjnymi podejmuje Komisja Europejska w porozumieniu z Państwem Członkowskim.

Komitet Monitorujący i Instytucja Zarządzająca są odpowiedzialne za efektywny monitoring SPO RZL. Wszystkie komórki zaangażowane w przepływy finansowe funduszy EFS na wszystkich szczeblach zarządzania będą stosować te same finansowe zasady monitorowania, zorientowane na cel, a także wybrane wskaźniki, na podstawie których przygotowują znormalizowane raporty.

Komitet Monitorujący może powoływać stałe grupy robocze, szczególnie dla monitorowania działań o charakterze horyzontalnym”,

- pkt 5.5.3. „Kwantyfikacja celów i wskaźników monitorowania” otrzymuje brzmienie:

„5.5.3. Kwantyfikacja celów i wskaźników monitorowania

Instytucja Zarządzająca SPO RZL we współpracy z Komitetem Monitorującym prowadzi, zgodnie z art. 36 rozporządzenia nr 1260/1999, monitorowanie interwencji EFS na podstawie zestawu wskaźników. Wskaźniki określone w SPO RZL służą do badania postępu w realizacji programu operacyjnego, priorytetów, działań i projektów oraz do oceny ich efektywności i wpływu.

Kryteria wyboru wskaźników uwzględniają rekomendacje Komisji Europejskiej (poprawność, właściwość, dostępność, rzetelność, mierzalność i porównywalność). Wskaźniki pokazują:

- określone cele szczegółowe, o ile możliwe skwantyfikowane, Priorytetów i Działań oraz ich wzajemną spójność;
- rezultaty oraz, kiedy to będzie możliwe, ich wpływ na odpowiednim poziomie;
- postęp w realizacji planu finansowego;
- tam gdzie jest to właściwe dane statystyczne są klasyfikowane według płci.

Bieżące monitorowanie wdrażanych działań będzie ściśle powiązane z wprowadzeniem systemu informatycznego, który pozwoli na szybki dostęp do niezbędnych informacji. Dzięki temu możliwy będzie dostęp do danych tzw. „wspólnego minimum” określonego przez Komisję Europejską. W efekcie wdrożenia przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego podsystemu monitorowania EFS można będzie również uzyskiwać bardziej szczegółowe wskaźniki rzeczowe.

Dane projektowe (oraz dane na temat grup docelowych) są wprowadzane do systemu monitorowania. Monitorowanie koncentruje się na najważniejszych danych i zwraca się należyłą uwagę na zapewnienie ich wysokiej jakości. W sytuacji zdecentralizowanej realizacji programów i projektów, wspólne dane we wszystkich regionach są dokumentowane w znormalizowany sposób. Zapewnia się w miarę możliwości spójność między SPO RZL, Uzupełnieniem Programu, formularzami wniosków, innymi formularzami i raportami oraz systemami monitorowania. Krajowa Komórka Ewaluacyjna dokonując oceny będzie korzystać z baz danych.

Bazowym okresem dla dokonywania porównań jest rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęła się realizacja programu, priorytetu, działania lub projektu.

W związku z tym, że Polska w pierwszym okresie planowania szczególną uwagę poświęci działaniom skierowanym bezpośrednio do osób, rozszerzony katalog wskaźników monitoringu będzie odzwierciedlał taki właśnie sposób wykorzystania środków EFS. Wskaźniki te określone będą, zgodnie z Wytocznymi Komisji Europejskiej na poziomie wkładu (dane finansowe), produktu (fizyczne określenie produktu), rezultatu (bezpośrednie efekty realizacji działań) i wpływu w okresie średnio i długoterminowym (*inputs, outputs, results, impacts*). W celu określenia wpływu podejmowanych działań na rzecz polityki równych szans oraz na rzecz równouprawnienia kobiet i mężczyzn (*gender mainstreaming*) opracowane wskaźniki monitoringu będą odzwierciedlać zmianę sytuacji w poszczególnych grupach, do których adresowana jest pomoc.

Innym ważnym źródłem informacji będą oficjalne dane statystyczne i dane zgromadzone w trakcie monitorowania Narodowego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia oraz Narodowego Planu Działania na rzecz Integracji Społecznej.

Na poziomie Podstaw Wsparcia Wspólnoty efekty interwencji EFS mierzone będą przy pomocy następujących wskaźników:

- wzrost zatrudnienia,
- zmniejszenie poziomu bezrobocia,
- procentowy wzrost udziału kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych,
- wzrost poziomu kwalifikacji,

Wskaźnik	Szczebel	Wartość w roku bazowym (2001)	Zakładana wartość wskaźnika na koniec 2008 r.	Źródło danych/częstotliwość pomiaru
Ogólna stopa bezrobocia (M/K)	krajowy	Ogółem: 18,2% (16,9%/19,8%)	15,0 %	GUS BAEL /kwartalnie
Udział w zatrudnieniu według sektorów gospodarki (I/II/III)	krajowy	19,1%/30,5%/50,4%	17,5%/30,5%/52,0%	GUS BAEL/EUROSTAT/rocznie
Poziom wykształcenia (podstawowy/	krajowy	32,2%/56,1%/11,7%	15,0%/72,0%/13,0%	GUS BAEL/ rocznie

średni/ wyższy)				
Stopa bezrobocia długotrwałego (M/K w %)	krajowy	Ogółem: 7,9% (6,7%/9,2%)		GUS BAEL/ rocznie

Na poziomie SPO RZL efekty interwencji EFS mierzone będą przy pomocy następujących wskaźników:

Tablica 29. Wskaźniki monitorowania SPO RZL oraz na poziomie Priorytetów

Wskaźniki monitorowania SPO RZL (mężczyźni / kobiety = M / K)

Cel	Rodzaj wskaźnika	Wskaźnik EFS	Wartość w roku bazowym (2002)	Wartość docelowa (2008)	Źródło
1	2	3	4	5	6
	Wskaźnik kontekstowy	Wskaźnik zatrudnienia wg płci i wieku : 1. 15-64 (M/K) 2. 15-24 (M/K) 3. 25-54 (M/K) 4. 55-64 (M/K)	1. 51,7% (56,9%/46,4%) 2. 20% (22%/17,9%) 3. 67,5% (72,9%/61,9%) 4. 27,9% (35,8%/21,1%)	1. 55% (61%/49%) 2. 25% (28%/22%) 3. 72% (78%/66%) 4. 30% (38%/22%)	BAEL, GUS/ rocznie
		Zatrudnienie w usługach (M/K)	51,9% (42% / 63,9%)	56% (45% / 69%)	BAEL, GUS/ rocznie
		Współczynnik zmienności regionalnej stopy bezrobocia (M/K)	18,3% (19,3% / 17,8%)	19% (20% / 19%)	BAEL, GUS/ rocznie
		Współczynnik zmienności regionalnego wskaźnika zatrudnienia (M/K)	7,2% (6,8% / 8,9%)	7% (6% / 8%)	BAEL, GUS/ rocznie
		Niestandardowe formy pracy Praca w niepełnym wymiarze godzin (M/K) Praca na własny rachunek (włącznie z rolnictwem) (M/K) Umowy o pracę na czas określony (M/K)	Praca w niepełnym wymiarze godzin 10,8% (8,5% / 13,4%) Praca na własny rachunek 18,9% (21,3% / 16%) Umowy o pracę na czas określony 15,4% (16,3%/14,4%)	Praca w niepełnym wymiarze godzin 11% (9%/14%) Praca na własny rachunek 17% (19%/14%) Umowy o pracę na czas określony 16% (17%/15%)	BAEL, GUS/ rocznie
		Osoby wypadające z systemu szkolnictwa (M/K)	7,6% (9,5%/5,6%)	7,0% (7,2%/4,3%)	Wskaźniki strukturalne, Eurostat/ rocznie
Globalnie	Wpływ	Wskaźnik			BAEL/ rocznie

		zatrudnienia a. Ogółem 15-64 (M/K) b. Młodzież 15-24 (M/K) c. Osoby niepełnoprawne 15-64 (M/K)	a. 51,7 % (56,9% /46.4%) b. 20% (22%/17,9%) c. 19,7 % (brak danych)	a. 55 % (61%/ 49%) b. 25 % (28%/22%) c. 20,8 % (brak danych)	
		Relatywna stopa ubóstwa	18,4 %	16,1 %	Budżet Gospodarstw Domowych GUS
		Osiągnięcia edukacyjne 20-24 (M/K) Procentowy udział ludności z minimum średnim wykształceniem (M/K)	60,9 % (49,7%/71,9%)	61,4 % (52,1%/72,8%)	BAEL, GUS/rocznie
		Liczba uczniów na jeden komputer z dostępem do internetu	41,8 (rok szkolny 2001/2002)	15,0	MEN/rocznie
Priorytet 1	Wpływ	Stopa bezrobocia dla: a. Ogółem (M/K) b. Młodzież (M/K) c. Osoby niepełnosprawne (M/K)	a. 19,9% (19,1%/20,9%) b. 43,9%(43,4%/44,2%) c. 17,9% (brak danych)	a. 15% (12%/18%) b. 40% (39%/41%) c. 16,6% (brak danych)	BAEL, GUS/rocznie
		Stopa bezrobocia długookresowego (M/K) Stopa bezrobocia długookresowego (M/K) wśród młodzieży Stopa bezrobocia długookresowego (M/K) wśród osób powyżej 55 roku życia	7,9 % (9,2 % / 6,7 %) 27,6 % (26,6%/ 28,8%) 5 % (5,3%/4,5%)	7,7 % (9,0%/ 6,5%) 26,8 % (25,8%/27,9%) 4,9 % (5,1%/4,4%)	BAEL, GUS/rocznie
	Rezultat	Udział procentowy osób, które podjęły zatrudnienie dzięki wsparciu SPO RZL do 6 miesięcy po zakończeniu realizacji projektu, liczone ogółem i indywidualnie a. Ogółem (M/K) b. Młodzież (M/K)	brak danych	a. 28% (26%/30 %) b. 30% (29%/31 %) c. 25% (24%/26 %)	PEFS pomiar na koniec okresu programowania

		c. Długookresowo bezrobotni (M/K) d. Osoby niepełnoprawne (M/K)		d. 25% (24%/26%)	
		Wskaźnik aktywizacji – średnia roczna liczba osób objętych programami aktywizacji zawodowej w stosunku do średniej rocznej liczby bezrobotnych, liczonych ogółem i indywidualnie a. Ogółem (M/K) b. Młodzież (M/K) c. Osoby długotrwale bezrobotne (M/K) d. Osoby niepełnoprawne (M/K)	brak danych	a. 3,2% (3,4%/2,7%) b. 2,5% (2,6%/2,4%) c. 2,0% (2,2%/1,8%) d. 3,0% (3,2%/2,8%)	PULS/rocznie
	Produkt	Liczba osób objętych wsparciem SPO RZL, w tym: a. Młodzież (M/K) b. Osoby długotrwale bezrobotne (M/K) c. Osoby niepełnoprawne (M/K) d. Osoby z grup szczególnego ryzyka (M/K) e. Ogółem (M/K)	brak danych	a. 500 000 (260 000/240 000) b. 560 000 (310 000/250 000) c. 26 000 (13 500/12 500) d. 200 000 (105 000/95 000) e. 1286 000 (678 500/607 500)	SIMIK/rocznie
		Liczba projektów	brak danych	2 390	SIMIK rocznie
Priorytet2	Wpływ	Procent ludności w wieku 25-64 (M/K) uczestniczącej w systemie edukacji i szkoleń ponad 4 tygodnie przed datą badania	4,4% (3,9%/4,7%)	5,0% (4,4%/5,3%)	Wskaźniki strukturalne, Eurostat
		Procent nauczycieli przygotowanych do korzystania z technik informacyjnych i	26,4 %	32,0 %	MEN , pomiar na koniec realizacji programu

		komunikacyjnych w procesie nauczania			
		Procent szkół wyposażonych w stanowiska komputerowe	53,0 %	86,0 %	GUS/ rocznie
	Rezultat	liczba placówek edukacyjnych oferujących kształcenie na odległość	brak danych	250	MEN / rocznie
		Udział nauczycieli przeszkolonych w zakresie technik informacyjnych i komunikacyjnych w ramach priorytetu w ogólnej liczbie nauczycieli	brak danych	9,8 %	MEN / rocznie
		Udział szkół wyposażonych w stanowiska komputerowe finansowane dzięki wsparciu działań w ramach Priorytetu	brak danych	33,0 %	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
		Udział pracowników MSP biorących udział w SPO RZL objętych szkoleniami w ogóle pracowników małych i średnich przedsiębiorstw	brak danych	1 %	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
	Produkt	Liczba opracowanych programów dydaktycznych i programów kształcenia na odległość	brak danych	460	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
		Liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie technik informacyjnych i komunikacyjnych	brak danych	160 000	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
		Liczba szkół wyposażonych w stanowiska komputerowe finansowane dzięki wsparciu działań w ramach Priorytetu	brak danych	10 700	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
		Liczba pracowników objętych szkoleniami (w tym pracownicy małych i średnich przedsiębiorstw)	6 700	144 000 (w tym pracownicy MSP 86 400)	SIMIK - raporty monitorujące/ kwartalnie
		Liczba projektów w ramach Działań 2.1 i	brak danych	60	

		2.2			
Rozwój Lokalny	Wpływ	Realny wzrost dochodu jednostki samorządu terytorialnego	1,3%		GUS
	Rezultat	Stosunek rocznej średniej liczby projektów wdrożonych przez jednostkę samorządową do liczby jednostek samorządu terytorialnego	brak danych		SIMIK/rocznie
	Produkt	Liczba projektów wdrożonych przez jednostki samorządu terytorialnego	brak danych		SIMIK/rocznie
Równość szans	Wpływ	Zróżnicowanie w poziomie wynagrodzeń ze względu na płeć	87,9 %	90 %	GUS – Struktura wynagrodzeń wg zawodów
	Rezultat	Udział kobiet – odbiorców w ogólnej liczbie kobiet w wieku nie niższym niż 15 lat	brak danych		SIMIK, GUS/rocznie
	Produkt	Liczba kobiet – odbiorców	brak danych		SIMIK/rocznie
Rozwój społeczeństwa informacyjnego	Wpływ	Liczba uczniów na jedno stanowisko komputerowe z dostępem do internetu	41,8 (rok szkolny 2001/2002)	15,0	MEN /rocznie
	Rezultat	Stopa komputeryzacji szkół publicznych i placówek edukacyjnych	brak danych		MEN /rocznie
	Produkt	Liczba nowych stanowisk komputerowych	brak danych	240 000	MEN/rocznie
Zrównoważony rozwój	Wpływ				
	Rezultat	Udział projektów związanych ze zrównoważonym rozwojem w stosunku do ogółu projektów			SIMIK/rocznie
	Produkt	Liczba projektów uwzględniających zrównoważony rozwój	brak danych		SIMIK /rocznie”

l) pkt 5.6.3. „Budowa potencjału ewaluacyjnego, oceny uzupełniającej i ocena końcowa” otrzymuje brzmienie:

„5.6.3. Budowa potencjału ewaluacyjnego, oceny uzupełniającej i ocena końcowa

Wzrost potencjału ewaluacyjnego w polskiej administracji jest jednym z głównych celów w okresie programowania 2004-2006. Jest to niezbędny proces, aby lepiej wykorzystać już przeprowadzone oceny, udoskonalić interwencje w okresie programowania 2004-2006, przygotować ocenę *ex-ante* dla potrzeb przyszłych interwencji Funduszy Strukturalnych po 2006 roku i przygotować ocenę *ex-post* okresu 2004-2006.

Centralnym punktem działań na rzecz wzrostu potencjału ewaluacyjnego Polski jest utworzenie w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Krajowej Jednostki Oceny. Mając na uwadze znaczny poziom finansowania EFS i związki między PWW a *Narodowym Planem Działania na rzecz Zatrudnienia* i *Narodowym Planem Działania na rzecz Integracji Społecznej*, do funkcji Krajowej Komórki Ewaluacyjnej powinna należeć ewaluacja EFS.

Polska ustanowi – w porozumieniu ze służbami KE – roboczy plan ewaluacji. Plan ten powinien zawierać między innymi:

- określenie standardów ewaluacyjnych,
- ograniczoną liczbę dodatkowych ocen o charakterze krajowym, regionalnym i horyzontalnym. Oceny te zostaną włączone do przeglądu opracowanego przez Komitet Monitorujący SPO RZL i do oceny *ex-post*,
- działania na rzecz udoskonalenia i rozwoju systemów wskaźników i ich kwantyfikacji oraz określenia grup docelowych.

Krajowa Jednostka Oceny, powołana w ramach Instytucji Zarządzającej SPO RZL, będzie współpracować z Komitetem Monitorującym SPO RZL i z Instytucją Zarządzającą SPO RZL. Wyniki oceny będą dostępne publicznie na życzenie (art. 40, rozporządzenie nr 1260/1999).”,

m) pkt. 5.7. „Partnerstwo” otrzymuje brzmienie:

„5.7. Partnerstwo

Potrzeba konsultacji SPO RZL wynika zarówno z wytycznych Komisji Europejskiej (art. 8 rozporządzenia nr 1260/1999) dotyczących procesu programowania funduszy strukturalnych, jak również przekonania MRR o konieczności wzmocnienia dialogu społecznego w Polsce.

MRR podejmuje szereg działań i inicjatyw poświęconych rozwojowi dialogu społecznego. Niektóre z nich otrzymały lub otrzymają wsparcie środków przedakcesyjnych (m.in. projekt „*Wzmocnienie mechanizmów dialogu społecznego i zdolności partnerów społecznych do aktywnego uczestnictwa w dialogu społecznym*”, czy kolejne edycje programu *Phare Spójność Społeczno – Gospodarcza* komponent *Rozwój Zasobów Ludzkich* - w zakresie wspierania rozwoju lokalnych paktów na rzecz zatrudnienia).

W trakcie prac nad tworzeniem niniejszego projektu SPO RZL planowane kierunki działań były konsultowane ze środowiskiem organizacji pozarządowych, w tym z przedstawicielami organizacji pozarządowych wchodzącymi w skład Grupy Kontaktowej do Współpracy z ministrem właściwym ds. pracy. Sugestie i uwagi organizacji pozarządowych pozwoliły na uwzględnienie w SPO RZL doświadczeń i potrzeb organizacji pozarządowych.

Zakres SPO RZL był również przedmiotem konsultacji z przedstawicielami władz jednostek samorządu terytorialnego, szczególnie z uwagi na potrzebę podzielenia działań pomiędzy SPO RZL a ZPORR, jak również z poszczególnymi resortami. Informacja o przeprowadzonych konsultacjach społecznych SPO RZL znajduje się w Rozdziale 1 oraz w Rozdziale 4.

SPO RZL został również poddany dalszym konsultacjom z organizacjami pozarządowymi, związkami pracodawców, przedstawicielami sektora przedsiębiorczości, związkami zawodowymi, a także samorządami województw (w szczególności wojewódzkimi urzędami pracy odpowiedzialnymi za politykę rynku pracy na poziomie województw) i samorządami gmin i powiatów.

Informacje związane z SPO RZL są i będą przedmiotem szkoleń i warsztatów dla instytucji mających uczestniczyć we wdrażaniu EFS prowadzonych przez KOSZEFS.”;

6) w Rozdziale VI. „Finansowanie SPO RZL” pkt 6.1. „Plan finansowy” otrzymuje brzmienie:

„6.1. Plan finansowy

Na działania realizowane w ramach SPO RZL programowanego na lata 2004-2006 zaplanowana została kwota 1 960 110 929 euro. Planuje się, iż 1 470 033 216 euro z tej kwoty pochodzić będzie z EFS, 490 077 713 euro stanowić będzie krajowy wkład publiczny, w tym 13 071 586 euro z budżetów jednostek samorządu. Zakłada się, że środki prywatne w ramach SPO RZL wyniosą 18 402 919 euro.

Zakładana ogólna pula środków przeznaczonych na realizację Priorytetu 1: Aktywna polityka rynku pracy i integracji zawodowej i społecznej to 927 991 965 euro, z czego finansowanie ze środków EFS powinno wynieść 695 969 850 euro. Wkład z krajowych środków publicznych zaplanowany został na 232 022 115 euro, z tego z budżetu państwa 20 565 819 euro, a z budżetu samorządu 12 537 776 euro. Pozostałe środki krajowe będą wynosić 198 918 520 euro. Szacuje się, że ze środków prywatnych wydatkowana będzie kwota 10 601 922 euro.

Na Priorytet 2: Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy zaplanowano ogółem kwotę 988 566 943 euro. Zakłada się, że finansowanie ze środków EFS wyniesie 741 400 000 euro. Publiczne środki krajowe powinny wynieść 247 166 943 euro, na którą to kwotę składają się środki z budżetu państwa. Szacuje się, wykorzystanie środków prywatnych na poziomie 7 800 997 euro.

Na pomoc techniczną zaplanowano kwotę 43 552 021 euro. Pomoc techniczna będzie finansowana ze środków EFS w wysokości 32 663 366 euro, ze środków budżetu państwa w wysokości 8 355 230 euro a środki pochodzące z budżetu samorządu wyniosą 533 810 euro. Pozostałe środki krajowe będą wynosić 1 999 615 euro.

Tabela 6.1. Podział środków finansowych SPO RZL na priorytety

PRIORYTET	ŚRODKI FINANSOWE (W EURO W CENACH Z 2004R.)	Udział w wydatkach finansowych (w %)
Aktywna polityka rynku pracy i integracji zawodowej i społecznej	927 991 965	47,34384933
Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	988 566 943	50,43423454
Pomoc techniczna	43 552 021	2,22191613
Ogółem:	1 960 110 929	100%

Powyższe kwoty ilustruje Tabela 30: Plan finansowy dla SPO RZL – podział środków finansowych na priorytety. Rozbicie podanych powyżej kwot na poszczególne działania SPO RZL będzie zawarte w Uzupełnieniu Programu SPO RZL.

Szczegółowy podział środków na poszczególne lata przedstawiony został w Tabeli 31: Plan finansowy dla SPO RZL - alokacja środków z podziałem na lata 2004-2006.

Tabela 30: Plan finansowy dla SPO RZL , alokacja na lata 2004 – 2006 z podziałem na priorytety w euro w cenach bieżących

Priorytety SPO RZL	Kategoria interwencji	Koszty ogółem	Publiczne										Wkład prywatny	
			Ogółem	Wkład Wspólnoty					Krajowy wkład publiczny					
				Ogółem	ERDF	ESF	EAGGF	FIG	Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne (Fundusz Pracy, PFRON)		
Priorytet 1 Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej		927 991 965	927 991 965	695 969 850		695 969 850				232 022 115	20 565 819	12 537 776	198 918 520	10 601 922
Priorytet 2 Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy		988 566 943	988 566 943	741 400 000		741 400 000				247 166 943	247 166 943	0	0	7 800 997
Priorytet 3 Pomoc techniczna		43 552 021	43 552 021	32 663 366		32 663 366				10 888 655	8 355 230	533 810	1 999 615	0
SPO RZL Ogółem		1 960 110 929	1 960 110 929	1 470 033 216		1 470 033 216				490 077 713	276 087 992	13 071 586	200 918 135	18 402 919

Tabela 31: Plan finansowy dla SPO RZL, alokacje z podziałem na lata 2004 – 2006 w euro

Priorytety SPO RZL	Kategoria interwencji	Koszty ogółem	Publiczne										Wkład prywatny	
			Ogółem	Wkład Wspólnoty					Krajowy wkład publiczny					
				Ogółem	ERDF	ESF	EAGGF	FIFG	Ogółem	Budżet państwa	Budżet jednostek samorządu terytorialnego	Inne (Fundusz Pracy, PFRON)		
Priorytet 1 Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej		927 991 965	927 991 965	695 969 850	0	695 969 850	0	0	0	232 022 115	20 565 819	12 537 776	198 918 520	10 601 922
2004		221 039 041	221 039 041	165 769 640	0	165 769 640	0	0	0	55 269 401	5 860 952	2 929 551	46 478 898	2 477 224
2005		315 814 269	315 814 269	236 851 052	0	236 851 052	0	0	0	78 963 217	8 373 522	4 185 441	66 404 254	3 539 201
2006		391 138 655	391 138 655	293 349 158	0	293 349 158	0	0	0	97 789 497	6 331 345	5 422 784	86 035 368	4 585 497
Priorytet 2 Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy		988 566 943	988 566 943	741 400 000	0	741 400 000	0	0	0	247 166 943	247 166 943	0	0	7 800 997
2004		230 969 815	230 969 815	173 217 287	0	173 217 287	0	0	0	57 752 528	57 752 528	0	0	1 822 765
2005		330 003 072	330 003 072	247 492 221	0	247 492 221	0	0	0	82 510 851	82 510 851	0	0	2 604 179
2006		427 594 056	427 594 056	320 690 492	0	320 690 492	0	0	0	106 903 564	106 903 564	0	0	3 374 053
Priorytet 3 Pomoc techniczna		43 552 021	43 552 021	32 663 366	0	32 663 366	0	0	0	10 888 655	8 355 230	533 810	1 999 615	0
2004		5 953 510	5 953 510	4 464 873	0	4 464 873	0	0	0	1 488 637	896 683	124 728	467 226	0
2005		8 506 206	8 506 206	6 379 395	0	6 379 395	0	0	0	2 126 811	1 281 087	178 200	667 524	0
2006		29 092 305	29 092 305	21 819 098	0	21 819 098	0	0	0	7 273 207	6 177 460	230 882	864 865	0
SPO RZL Ogółem		1 960 110 929	1 960 110 929	1 470 033 216	0	1 470 033 216	0	0	0	490 077 713	276 087 992	13 071 586	200 918 135	18 402 919
2004		457 962 366	457 962 366	343 451 800	0	343 451 800	0	0	0	114 510 566	64 510 163	3 054 279	46 946 124	4 299 989
2005		654 323 547	654 323 547	490 722 668	0	490 722 668	0	0	0	163 600 879	92 165 460	4 363 641	67 071 778	6 143 380
2006		847 825 016	847 825 016	635 858 748	0	635 858 748	0	0	0	211 966 268	119 412 369	5 653 666	86 900 233	7 959 550

”

- 7) użyte w różnej liczbie i przypadku wyrazy „Instytucja Wdrażająca” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „Beneficjent Końcowy (instytucja wdrażająca)”;
- 8) użyte w różnym przypadku wyrazy „Biuro Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE” i „Biuro MS” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE”.

§ 2.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rozwoju Regionalnego

UZASADNIENIE

Wprowadzone zmiany w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (SPO RZL), który stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 166 poz. 1743) są następstwem dokonania realokacji środków finansowych pomiędzy priorytetami programu, a także wynikają z konieczności zmodyfikowania rozwiązań systemowych w związku z doświadczeniami wdrażania SPO RZL, które wskazały na trudności w efektywnej absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz dostosowania zapisów SPO RZL do zmian organizacyjnych w administracji publicznej wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 października 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (Dz. U. Nr 220, poz. 1882),
- 2) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Gospodarki oraz zniesienia Ministerstwa Gospodarki i Pracy (Dz. U. Nr 220, poz. 1880),
- 3) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zniesienia Ministerstwa Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 220, poz. 1881),
- 4) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2005 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zniesienia Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 165, poz. 1367),
- 5) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zniesienia Ministerstwa Edukacji i Nauki (Dz. U. Nr 76, poz. 532),
- 6) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 76, poz. 533),
- 7) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2005 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju (Dz. U. Nr 265, poz. 2214),
- 8) rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie wzorów sprawozdań sporządzanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 110, poz. 755),
- 9) ustawą z dnia 13 lipca 2006 r. o zmianie ustawy o Narodowym Planie Rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 149, poz. 1074),
- 10) ustawą z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 170, poz. 1218),
- 11) ustawą z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych (Dz. U. Nr 107, poz. 1217),
- 12) ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

W § 1 projektu rozporządzenia:

1. Zmiany w pkt 1, pkt 4 lit. e, pkt 5 lit. a, d, f, h, k dotyczą usunięcia zapisów odnośnie Jednostki Monitorująco-Kontrolnej EFS (nie ma podstaw do istnienia jednostek monitorująco-kontrolnych – uchylenie art. 43 ustawy o Narodowym Planie Rozwoju);
2. Zmiana w pkt 2 lit. a, polega na usunięciu z zapisów dotyczących składu Grupy Roboczej wyrazów: „obecnie Ministerstwa Gospodarki i Pracy, zwanego dalej „MGiP”” oraz wyrazów: „zwanego dalej „MENiS””;

3. Zmiany w pkt 2 lit. b, pkt 3 lit. b, pkt 4 lit. g, polegają na dostosowaniu zapisów dotyczących działań na rzecz kobiet na rynku pracy, do obowiązującego stanu prawnego – zadania w tym zakresie obecnie realizuje Departament ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w MPiPS;
4. Zmiana w pkt 3 lit. a, jest spowodowana dokonaniem poprawki błędu redakcyjnego popełnionego w opisie źródła tabeli 14 (zastąpienie wyrazu „Comision” wyrazem „Commission”);
5. Zmiany w pkt 3 lit. c, pkt 5 lit. m, dotyczą zastąpienia skrótów „MGiP” lub „MGiPS” skrótem „MRR”;
6. Zmiana w pkt 4 lit. a, dotycząca części: „Działanie 1.1. Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy”, polega na zastąpieniu skrótu „MGiP” skrótem „MPiPS”;
7. Zmiana w pkt 4 lit. a, dotycząca części: „Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” wynika z dostosowania zapisu dotyczącego pojęcia absolwent do zapisów obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.);
8. Zmiana w pkt 4 lit. b, f, oraz pkt 6, wynika ze zmian Planu finansowego Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006. Zgodnie z artykułem 42 ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1260, z późn. zm.) w dniu 7 czerwca 2006 r., Komitet Monitorujący rozpatrzył i zatwierdził zmiany alokacji finansowej Programu. Zmiany te zostały zaakceptowane Decyzją Komisji z dnia 25 października 2006 r. zmieniającą Decyzję C(2004) 2914 zatwierdzającą Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 będący częścią Wspólnotowych Ram Wsparcia dla strukturalnej pomocy Wspólnoty w ramach Celu 1 w Polsce (CCI: 2003 PL 05 1 PO 001). Realokacja środków z Priorytetu 1 *Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej* na Priorytet 3 *Pomoc techniczna* związana była z niskim poziomem wykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego w Działaniu 1.1 *Rozwój i modernizacja instrumentów instytucji rynku pracy* (poziom zakontraktowania – 42%) i istniejącym zagrożeniem utraty środków w ramach ww. Działania. Wartość środków realokowanych z Priorytetu 1 na Priorytet 3 wynosi łącznie 18 070 579 EUR (w tym 13 552 934 euro z EFS). Dokonana realokacja uzasadniona jest przede wszystkim koniecznością wygosparowania dodatkowych środków na wsparcie działalności Regionalnych Ośrodków Szkoleniowych Europejskiego Funduszu Społecznego (ROSzEFS), związanej z promowaniem i informowaniem o zasadach wykorzystania środków w ramach SPO RZL. Ponadto środki te przeznaczone będą na wsparcie zarządzania, monitorowania i kontroli SPO RZL w 2007 r. (wsparcie kadrowe oraz pomoc dla instytucji wdrażających w kontroli projektów);
9. Zmiana w pkt 4 lit. c, jest spowodowana zastąpieniem w części „Działanie 2.1. Zwiększanie dostępu do edukacji – promocja kształcenia przez całe życie” skrótu:
„- MENiS”
skrótem:
„-MEN,
- MNiSzW (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego)”,
oraz zastąpieniem w części „Działanie 2.2. Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy” skrótu:

„- MENiS”

skrótami:

„-MEN i MNiSzW”;

10. Zmiana w pkt 4 lit. c, w części „Działanie 2.4. Wzmocnienie zdolności administracyjnych”, wynika z likwidacji Urzędu Służby Cywilnej i przejęcia jego zadań przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.
11. Zmiana w pkt 4 lit. e, w części „Działanie 3.2 Informacja i promocja działań SPO RZL” rozszerzono zakres potencjalnych beneficjentów Działania 3.2 o wszystkie Instytucje Pośredniczące SPO RZL, celem ujednoczenia zapisów z analogicznymi dotyczącymi grup docelowych Działania 3.2.;
12. Zmiany w pkt 5 lit. a, b, g, h, i, k polegają na ujednoczeniu terminologii dotyczącej Instytucji Zarządzającej SPO RZL (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego) oraz Instytucji Pośredniczących w SPO RZL (ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania);
13. Zmiana w pkt 5 lit. a jest spowodowana koniecznością dostosowania zapisów do obowiązującego systemu sprawozdawczości - rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie wzorów sprawozdań sporządzanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 (Dz. U. Nr 110, poz. 755);
14. Zmiana w pkt 5 lit. c, h polega na dostosowaniu zapisów dotyczących do obowiązującego systemu kontroli w SPO RZL oraz obowiązującego systemu raportowania o nieprawidłowościach;
15. Zmiana w pkt 5 lit. d wynika ze zmian dotyczących składu komitetów sterujących oraz możliwości delegowania Instytucji Pośredniczącej przewodniczenia komitetom sterującym. Zmiany wynikają z usprawnień rozwiązań systemowych związanych z wdrażaniem SPO RZL;
16. Zmiana w pkt 5 lit. e, wynika z wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy i Narodowym Planie Rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 149, poz. 1074);
17. Zmiana w pkt 5 lit. i jest spowodowana wejściem w życie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);
18. Zmiana w pkt 5 lit. k, dotycząca części: „Komitet Monitorujący SPO RZL”, wynika ujednoczenia w dokumentach programowych zapisów dotyczących składu Komitetu Monitorującego;
19. Zmiana w pkt 5 lit. k dotycząca części „Kwantyfikacja celów i wskaźników monitorowania”, wynika z dostosowania wskaźników monitorowania do obecnego systemu monitorowania Programu. Zmiany dotyczą wartości docelowych, które zgodnie z obowiązującą interpretacją zasady „n+2” odnoszą się do roku 2008. Dokonane zmiany wynikają z realizacji Programu i dotyczą doprecyzowania definicji trzech wskaźników oraz w konsekwencji zmodyfikowania wartości docelowych dla dwóch wskaźników. Zmiany dotyczą również dokonania korekty pomyłek redakcyjnych;
20. Zmiana pkt 5 lit. l polega na zastąpieniu Krajowej Komórki Ewaluacyjnej funkcjonującej w ramach MGIP, funkcjonującą w ramach MRR Krajową Jednostką Oceny.

Ze względu na potrzebę jak najszybszego wprowadzenia proponowanych zmian przewiduje się, że projektowane rozporządzenie ma wejść w życie z dniem ogłoszenia. Rozwiązanie takie nie narusza interesu publicznego i nie stoją temu na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawa.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art.5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz.1414).

Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z projektu rozporządzenia (OSR).

1) Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora finansów publicznych

Nowelizacja rozporządzenia nie będzie miała wpływu na zmianę ogólnych kwot planu finansowego SPO RZL. Ogólne kwoty źródeł finansowania dla SPO RZL, po dokonaniu realokacji środków między działaniami, również pozostaną bez zmian.

Publiczne środki krajowe stanowiące współfinansowanie pochodzą z:

- budżetu państwa;
- budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- innych, m.in. Fundusz Pracy, PFRON.

Na wdrażanie działań realizowanych w ramach SPO RZL programowanego na lata 2004-2006 i współfinansowanych przez fundusze strukturalne, ze strony środków publicznych (w tym wkład wspólnotowy EFS) zaplanowana została łączna kwota 1 960 110 929 EUR.

Krajowy wkład publiczny stanowi 490 077 713 EUR, w tym 13 071 586 EUR z budżetów jednostek samorządu. Zakłada się, że środki prywatne w ramach SPO RZL wyniosą 18 402 919 EUR.

Zmiany wprowadzone nowelizacją rozporządzenia, dotyczące realokacji finansowej umożliwią efektywne wydatkowanie środków oraz pozwolą zapewnić płynność finansową w Programie. Istniejące zagrożenie niewykorzystania dostępnych środków finansowych w

Działaniu 1.1 *Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy*, zgodnie z zasadą „n+2”, w konsekwencji oznaczałoby ich utratę.

2) *Wpływ regulacji na rynek pracy*

Realizacja działań w ramach SPO RZL jest podstawą dla osiągnięcia wyższego poziomu zdolności do zatrudnienia i podniesienia jakości zasobów pracy. SPO RZL zakłada przede wszystkim przechodzenie od pasywnych do aktywnych narzędzi rynku pracy oraz upowszechnianie podejścia prewencyjnego. Działania odpowiadają również potrzebom publicznych i niepublicznych instytucji wdrażających aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. W szczególności zakłada podwyższanie jakości miejsc pracy, gwarantujących zrównoważony rozwój oraz działania na rzecz osób bezrobotnych (w tym długotrwale), osób dopiero wchodzących na rynek pracy, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kobiet. Poprawa zatrudnialności realizowana jest również poprzez rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy, który koncentruje się na dostosowywaniu umiejętności i kwalifikacji zasobów ludzkich do nowych wymagań rynku pracy. W celu polepszenia zdolności do zatrudnienia absolwentów, w ramach SPO RZL, wspierany jest rozwój innowacyjnych programów szkolenia i doradztwa zawodowego dla uczniów.

Przesunięcie niewykorzystanych środków na Priorytet 3 *Pomoc techniczną* przyczyni się do usprawnienia realizacji założeń programu. Umożliwione będzie realizowanie dodatkowych działań promocyjnych i informacyjnych przez ROSzEFS, które pozytywnie będą oddziaływać na jakość i ilość składanych projektów w ramach SPO RZL.

3) *Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość*

Nowelizacja rozporządzenia nie zmienia głównych zasad udzielanej w ramach SPO RZL pomocy. Realizacja działań w ramach SPO RZL wpływa pozytywnie na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki polskiej. Zagadnienia w SPO RZL związane z promocją

tworzenia nowych przedsiębiorstw, elastycznych form zatrudnienia oraz rozwoju zawodowego pracowników firm to istotny mechanizm unowocześnienia polskiego rynku pracy, podniesienia konkurencyjności polskiej gospodarki, postępu technologicznego jak również zwiększenia atrakcyjności kraju dla inwestycji. Wdrożenie SPO RZL przyczyni się do tworzenia sprzyjających warunków do powstawania nowych miejsc pracy oraz poprzez podnoszenie kwalifikacji zasobów ludzkich wpłynie na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw i konkurencyjności polskiej gospodarki, a tym samym zwiększy potencjał gospodarczy kraju.

4) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

SPO RZL jest realizowany na terenie całego kraju, ma charakter horyzontalny, ale jednocześnie wspiera rozwój lokalny poprzez finansowanie projektów mających na celu stworzenie spójności społecznej, czyli zawierających takie działania, które zachęcałyby do poprawy jakości życia środowiska lokalnego, czy rozszerzenia wzajemnej pomocy wspólnot lokalnych i wymiany usług lokalnych. Wdrażanie Programu ma pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionów poprzez zwiększanie dostępu do zatrudnienia przede wszystkim dla grup społecznych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

5) Konsultacje

Zmiany zaproponowane w niniejszej nowelizacji zostały w dniu 7 czerwca 2006 r. zatwierdzone przez Komitet Monitorujący. Projekt nowelizacji rozporządzenia będzie przedmiotem konsultacji z innymi resortami oraz z następującymi partnerami społecznymi:

- Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych,
- NSZZ „Solidarność”,
- Związkiem Rzemiosła Polskiego,

- Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- Konfederacją Pracodawców Polskich,
- Business Centre Club,
- Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt nowelizacji rozporządzenia jest umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

6) Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.